Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok X Marzec—Kwiecień 1936 r. Nr. 3—4

ŻYCIE STRAŻACKIE

WOJEWÓDZTWA KIELECKIEGO

MIESIĘCZNIK

W JEDNOŚCI SIŁA!

„Życie Strażackie" ukazuje się co miesiąc.

Druhom Prezesom Rad, Członkom Zarządów Oddziałów Powiatowych, Członkom K. T., Prezesom Straży, Naczelnikom Rejonów i Straży oraz wszystkim Członkom Związku i Straży Okręgu Kieleckiego jak najlepsze życzenia „WESOŁYCH ŚWIĄT tą drogą przesyła

*ZARZĄD KIELECKIEGO OKRĘGU
WOJEWÓDZKIEGO ZWIĄZKU
STRAŻY POŻARNYCH R.P.
W KIELCACH.*

Szanownym i Drogim Naszym Czytelnikom serdeczne życzenia

„WESOŁEGO ALLELUJA"

zasyła

REDAKCJA „ŻYCIA STRAŻACKIEGO".

Podziękowanie.

Druh Inspektor Józef Plebanek wszystkim Oddziałom Powiatowym, Strażom, Członkom Korpusu Technicznego i Osobom, które złożyły Mu życzenia imieninowe składa za naszem pośrednictwem najserdeczniejsze podziękowania.

HEŁM STRAŻACKI

W ostatnich czasach strażactwo prawie wszystkich państw Europy czyni kroki w kierunku unowocześnienia ekwipunku swojego i uczynienia go jak najbardziej odpowiadającym potrzebie i ryzyku służby. Zabezpieczenie głowy, oczu i karku od wszelkiego rodzaju uderzeń i ciepła promieniującego podczas akcyj ratowniczych należy do jednej z najważniejszych trosk dowódców poszczególnych korpusów. Obrona oplpoż. i oplgaz., która w lwiej części powierzona będzie strażactwu, odegrała w tej sprawie również niepoślednią rolę.

Roku ubiegłego nowy hełm ze stali chromoniklowej został przyjęty przez pułk strażacki m. Paryża. Ustalając model hełmu, dowództwo pułku paryskiego powodowało się jego odpornością na wszelkiego rodzaju uderzenia i na widoczność w dymie.

Niewiele przedtem strażacy wiedeńscy zastosowali u siebie hełm stalowy kształtem swoim przypominający hełm armji francuskiej.

W międzyczasie strażacy zawodowi miasta Dortmundu w Niemczech poczynili wiele prób hełmów, wykonanych z najrozmaitszych materjałów. Prób tych dokonano pod kierownictwem profesora Politechniki Hannowerskiej — Schwerda, ustalając typ hełmu wykonanego w kształcie czaszy stalowej bardzo odpornej na uderzenia.

Od 1932 r. strażacy berlińscy czynili próby z hełmami wykonanemi z fibry wulkanizowanej (Vulkanfiber) w formie czaszy kształtem swym przypominającemi pikielhaubę niemieckiej armji bez szpica, które następnie zastąpiono hełmami ze skóry palonej. Instytut Narodowy Wynalazków i Odkryć Naukowych w Berlinie w listopadzie 1932 i lutym 1933 r. powtórzył te próby przy udziale strażactwa berlińskiego na modelach wykonanych: ze skóry, fibry, stali chromoniklowej, metali lekkich różnej grubości i różnej fabrykacji. Bardzo szczegółowe próby te miały na celu ustaleniu hełmu którыby zabezpieczał głowę od żaru, był odpornym na uderzenia i zgniecenia oraz izolował od prądu elektrycznego. Próby te podkreślić należy, miały na celu całkowite zabezpieczenie głowy, biorącego udział w akcji ratowniczej podczas pokoju jak również podczas wojny w obronie biernej przeciwlotniczej.

W końcu ustalono hełm wykonany z duraluminjum, jako najbardziej odpowiadający wymogom. Hełm ten waży 795 gramów przy grubości od 1 mm. do 3 mm. podczas gdy hełmy wykonane ze stali ważyły od 825 gramów do 930 gr. Hełm z duraluminjum ciężarem równy jest kaskom wykonanym ze skóry palonej

Hełmu, któryby zabezpieczał głowę od porażenia prądem elektrycznym nie dało się osiągnąć z żadnego z poddanych próbom hełmów i materjałów. Natomiast hełm taki, jak utrzymują strażacy miasta Wiednia, udało się im osiągnąć ze stali pokrytej specjalną emalją i wojłokiem izolacyjnym, umieszczonym w czaszy hełmu.

Strażacy berlińscy zastosowali obecnie hełm wykonany ze stali chromoniklowej i z duraluminium, kontynuując niezależnie od tego dalsze próby w kierunku wynalezienia takiego hełmu, któryby gwarantował maximum bezpieczeństwa.

Wycofane z użycia hełmy starych typów wykorzystane będą do oplpoż. oraz do zaopatrzenia, ewentualnego powiększenia stanu osobowego straży oddziałów zawodowych i zakładów przemysłowych.

Strażacy angielscy zostali wierni całkowicie hełmom ze skóry palonej z szerokim skórzanym fartuchem tylnym przykrywającym kark. Jakkolwiek zasadą jest, aby hełm izolował od porażenia prądem elektrycznym to jednak również i strażacy londyńscy zachowali hełm skórzany z miedzianym grzebieniem i takiemiż okuciami, powodowani jak się zdaje temi samemi względami, jakiemi kierowało się dowództwo pułku paryskiego, zastosowując hełm stalowy błyszczący. Włosi wprowadzili w myśl propozycji Związku Narodowego dwa typy hełmów używanych przez straż w Milano:

1) hełm z czarnej skóry dla szeregowych i
2) hełm z czarnej skóry i aluminium dla oficerów.

Z tego studjum porównawczego wnioskujemy, że co do zalet jakiemi powinien odpowiadać hełm, jakkolwiek są różne zdania, to jednak uwzględniając najważniejsze w celu ustalenia typu brano pod uwagę: żeby hełm zapewniał możność dłuższego przebywania w żarze, żeby był lekki, żeby był odporny na uderzenia i zgniecenia, żeby izolował od porażeń prądem elektrycznym oraz chronił od przemoczenia karku i umożliwiał swoim blaskiem obserwowanie przez dowódców strażaków będących w akcji.

Zabezpieczenie przed ciepłem promieniującem jest trudne do osiągnięcia przez sam hełm. Zaletę tę da się osiągnąć przez zastosowanie fartucha chroniącego kark oraz daszka usuwalnego wykonanego z tkaniny azbestowej.

W końcu zabezpieczenie przed porażeniem prądem elektrycznym jest według zdania rzeczoznawców zagadnieniem drugorzędnem, nie dającem się porównać z takiemi zaletami, jak ochrona przed wilgocią i przemoczeniem karku wodą spływającą po hełmie. Zetknięcia zaś hełmu z przewodnikami elektrycznemi nie są częste, a wobec tego nie przedstawiają dla głowy takiego niebezpieczeństwa, jak dla innych części ciała, kiedy ratownik znajduje się w splocie przewodników o dużem napięciu.

Zarząd Główny Związku Straży Poż. R. P. powodowany tą samą troską i w celu ujednolicenia

kształtu po dokonaniu licznych i bardzo szczegółowych prób przez Komisję Techniczną Związku na posiedzeniu swem odbytem w dniu 25.X 1935 roku postanowił kształt hełmu zaproponowany przez Hutę Ludwików w Kielcach — przyjąć, oraz zdecydował, że kolor biały (błyszczący) jest praktyczniejszy od dawnych, oraz zalecił stosowanie hełmów ze stali w tych strażach, które znajdują się w miastach, miasteczkach i większych ośrodkach przemysłowych. W innych strażach mogą być noszone hełmy z białego metalu lub nowego srebra, jako tańsze od stalowych.

Ceny hełmów ustalono w skali następującej:

1) hełm stalowy z blachy nierdzewnej, błyszczący (materjał o wytrzymałości 55 kg./mm²) = 20 zł.

2) hełm z białego metalu, błyszczący, (materjał o wytrzymałości 35 kg./mm²) = 16 zł.

3) hełm z nowego srebra, błyszczący, (materjał o wytrzymałości 35 kg./mm²) = 15 zł.

Ceny te należy rozumieć wraz z opakowaniem loko fabryka w Kielcach i przy zakupie za pośrednictwem Oddziałów Powiatowych Okręgu Wojewódzkiego najmniej 25 sztuk.

Przytem nadmienić należy, iż równolegle z opracowywaniem warunków technicznych dla hełmów normalnych, nie wykluczone jest, że w przyszłości może znaleźć się firma, któraby podjęła się produkcji hełmów stalowych po cenach niższych.

Materjał ten czerpano z francuskiego miesięcznika pt. „La Prevention du feu" i ostatniego zarządzenia Centrali w związku z ustaleniem typu hełmu polskiego.

H. Milbrandt
instr. poż.

Na „Tydzień Przeciwpożarniczy".

Obywatelu! Wydobądź trzos
I swój ofiarny złóż dzisiaj grosz
Na straż pożarną, co twego mienia
Od niszczącego broni płomienia.

Niechaj nie braknie Twojej ofiary,
Czy jesteś młody, czy jesteś stary,
Bo obowiązkiem każdego z nas
Jest — wspierać zawsze Pożarną Straż!

Bo Straż Pożarna — ma cel jedyny
Służyć bliźniemu każdej godziny,
Czy w wiosce cichej — czy w mieście gwarnem,
Czy pośród zimy, czy w lecie skwarnem.

O każdej porze dnia czy też nocy,
Gdy w razie „ognia" wzywasz pomocy,
Straż z narażeniem życia własnego
Ratuje zawsze dobra bliźniego.

Nie szczędząc trudu, ani też męstwa,
Nie unikając niebezpieczeństwa,
Z strasznym żywiołem walkę prowadzi,
I w Twem nieszczęściu w porę zaradzi.

Więc dla obrońców swojego mienia
Straży Pożarnej pełnej poświęcenia,
Nie żałuj bracie swojej ofiary,
Czy jesteś młody — czyli też stary.

Bo obowiązkiem każdego z nas —
Jest — wspierać zawsze Pożarną Straż!

Marja Pyszkowska.

SPRAWOZDANIE

z działalności Kieleckiego Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych R. P. w Kielcach za rok 1934/35.

Uwagi ogólne.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje okres rocznej działalności Zarządu Kieleckiego Okręgu Wojewódzkiego od 1.IV.1934 r. do 31.III.1935 r.

W działalności swojej Zarząd Okręgu Kieleckiego stwierdził wzrost zakresu pracy Związku i odpowiedzialności za jej rezultaty, tak wobec opinji społeczeństwa, czy też strażactwa, a przedewszystkiem wobec nadzorczych władz państwowych, które wynikają z obowiązku nadania Związkowi charakteru stowarzyszenia wyższej użyteczności. Zakres tych obowiązków wzrósł bardzo znacznie w porównaniu z poprzednią działalnością Okręgu. Kontrola odcinków obrony przeciwpożarowej, prace opinjodawcze dla władz i samorządu, szkolenie kadr zawodowych, systematyczny nadzór nad całokształtem obrony przeciwpożarowej, a zwłaszcza znaczny i absorbujący dział obrony przeciwgazowej biernej stał się dominującym momentem działalności Zarządu Okręgu w roku sprawozdawczym.

Drugim czynnikiem, warunkującym pomyślną realizację wykazanych zadań była troska o zasoby środków materjalnych na przeprowadzenie tychże zadań nałożonych na Okręg przez władze. Z całą otwartością podkreślić należy, że jedyną stałą pozycją dochodową były zasiłki z P.Z.U.W. — składki członkowskie przewidziane statutowo i zasiłki z Sejmików powiatowych otrzymywaliśmy z dość dużym nakładem pracy, a które nie zostały osiągnięte w stuprocentowych naszych zamierzeniach. Wysokość uzyskanych zasobów finansowych z trudem pozwoliła pokryć bieżące prace, a nawet nie w całkowitym może ich zakresie.

Prace organizacyjne i administracyjne.

W dziale tych prac na pierwszym planie jako najważniejsze zadanie związane z ustawą Zarząd Okręgu Kieleckiego przeprowadził ostateczne zlikwidowanie agend i rozrachunku z tytułu przejęcia przez Okręg Wojewódzki dawnych Związków Okręgowych i zreorganizował zasady pracy Oddziałów Powiatowych w myśl nowego statutu Związku.

Niezależnie od prac zasadniczych organizacyjnych Okręg Kielecki przeprowadził cały szereg prac administracyjnych celem uregulowania administracji

tak w Okręgu jak i Oddziałach Powiatowych w myśl otrzymanych wytycznych instrukcji z Centrali w Warszawie. Szczególną uwagę Okręg zwrócił na stworzenie szerszej niż dotychczas statystyki Związkowej w zakresie prewencji ogniowej oraz działalności straży, wprowadzając zalecone przez Centralę druki sprawozdawcze i planowania prac na poszczególnych szczeblach organizacyjnych.

Ze względów na znaczny wzrost zakresu prac Okręgu i jego Oddziałów Powiatowych, dążąc do rozszerzenia pracy ogólno-społecznej strażactwa ziemi kieleckiej, utrzymany został zakres tej pracy ze szczególnem zwróceniem uwagi na ściślejszą współpracę z Wojewódzkim Komitetem L.O.P.P., organizacjami P.W. i W.F. oraz instytucjami kulturalno-oświatowemi z wynikami dodatniemi.

Odcinkiem pracy, która również pochłonęła wiele wysiłku, było zagadnienie propagandy tak w wewnątrz jak i na zewnątrz Związku celem zainteresowania ogółu strażactwa zmianami jakie zaszły w zadaniach i ustroju Związku oraz zapoznanie społeczeństwa z rolą całego strażactwa i charakterze jego pracy przez podawanie komunikatów, okólników, drogą konferencyj i t. p.

Prace wychowania obywatelskiego nieco osłabły z uwagi na ustąpienie z powodu wyjazdu z Kielc, p. Nowaka ze stanowiska Okręgowego referenta wychowania obywatelskiego. Zarząd Okręgu jednak w miarę możliwości swoich podtrzymał istniejący lub zapoczątkowany stan tych prac w terenie, wydając ogólne wytyczne na odprawach instruktorów.

W roku sprawozdawczym Okręg przeprowadził 2 posiedzenia Rady Wojewódzkiej, 11 posiedzeń Zarządu i 2 konferencje prezesów, wziął udział przez swoich delegatów w 1 posiedzeniu Rady Powiatowej w Kielcach, w 9 posiedzeniach Oddziałów Powiatowych, w 2 posiedzeniach Zarządu O.S.P., w 5 konferencjach administracyjno-gospodarczych. Wydano 96 okólników regulujących prace organizacyjno-wyszkoleniowe. Korespondencji wpłynęło 2.727, wysłano 2.940. Okręg posiada ogółem 24 członków Korpusu Technicznego w tem 20 w służbie czynnej. Niezależnie od powyższego Okręg posiadał w swojej działalności następujący stan liczbowy: 17 Oddziałów Powiatowych, 206 rejonów terytorjalnych, 1.134 straże ochotnicze, 4 straże ochotnicze z zawodowem pogotowiem, 2 straże zawodowe, 41 straży ochotniczych przemysłowych, 21 straży kolejowych, 14 wojskowych, 6 szkolnych, 2 chłopięce, 1 prywatna co stanowi na obszarze Okręgu Kieleckiego ogółem straży 1225. Oddziały Powiatowe odbyły: 19 posiedzeń Rad Powiatowych, 106 posiedzeń Zarządów i 191 posiedzeń Komisyj Rewizyjnych. Oddziały wzięły udział przez swoich delegatów w 177 Walnych Zgromadzeniach straży ochotniczych, w 239 posiedzeniach straży pożarnych, w 296 konferencjach organizacyjnych straży i 123 konferencyj w sprawie wprowadzenia nowych statutów i rejestracji straży oraz przeprowadziły 3 kursy administracyjne (Oddział Olkuski 2 i Kozienicki—1).

Prace inspekcyjno-wyszkoleniowe.

W tym dziale Okręg przeprowadzał czynności kontrolne na podstawie własnych metod i instrukcyj wewnętrznych. Z podstawowych lustracyj Oddziałów zostały sporządzone protokuły w-g własnych ustalonych wzorów. Na podstawie tychże Okręg otrzymał materjał, w-g którego regulował dalsze prace poszczególnych Oddziałów Powiatowych. Prace te z uwagi na niedostateczny personel biurowy Okręgu i nadmierną ilość różnych nieprzewidzianych, a pilnych spraw w innych dziedzinach pracy, zwłaszcza w zakresie oplg nie zostały w całej rozciągłości zamierzeń Okręgu zrealizowane. W miarę sił i możliwości wykonano najważniejsze prace przewidziane w programie Okręgu. Na pierwszy plan wysunięto przeszkolenie naczelników i oficerów straży drogą egzaminów kwalifikacyjnych i kursów uzupełniających. Niezależnie od tego przeprowadzono w ważniejszych ośrodkach konferencje i kursy dla sędziów konkursowych. Szczególny nacisk położono na organizowanie w strażach i Oddziałach kursów podstawowego wyszkolenia strażackiego w zakresie I, II i III stopnia. Sprawdzianem stanu i postępów wyszkolenia były zawody i konkursy przeprowadzone przez poszczególne Oddziały Powiatowe. Przystąpiono i zalecono Oddziałom reorganizację rejonów, aby ich potrzeby pokrywały się z warunkami terenowemi zainteresowanej gminy, oraz celem podniesienia sprawności bojowej straży położono nacisk na organizowanie zawodów i manewrów bojowych. W zakresie prac kolejowych Okręg Kielecki pogłębił stosunek Związku ze strażactwem kolejowym na terenie dyrekcyj P.K.P. Radom i Warszawa, powodując czynny udział tych straży w przejawach pracy strażactwa zawodowego. Jednocześnie Okręg zaopiekował się pod względem usprawnienia strażami wojskowemi i zakładów państwowych, przeprowadzając przez instruktorów Okręgu odpowiednie przeszkolenie, oraz odstępując jednego ze swoich instruktorów (D ha Kosewskiego) na stanowisko referenta pożarniczego do Ministerstwa Spraw Wojskowych.

W cyfrowem zestawieniu Okręg dokonał 7 lustracyj podstawowych Oddz. powiatowych, 19 inspekcyj wszystkich Oddziałów, 1 lustrację częściową w O.S.P. Kielce, 20 inspekcyj straży pożarnych i 1 inspekcję Komisji przeciwpożarowej gminnej. Przeprowadził 3 kursy dla sędziów konkursowych w Kielcach, Zawierciu i Pionkach, nadając prawo sędziowania 38 oficerom, 15 egzaminów kwalifikacyjnych i kursowych III i II stopnia: w Opocznie, Zawierciu, Włoszczowie, Radomiu, Kozienicach, Będzinie, Jędrzejowie, Częstochowie, Olkuszu, Kazimierzy Wielkiej, Kielcach, Słomnikach, Proszowicach, Opatowie i Busku, egzaminując 513 oficerów, nadając kwalifikacje w zakresie III stopnia 376 i w zakresie II stopnia 137 oficerom. Niezależnie od powyższego Okręg przeprowadził 7 wykładów na różnego rodzaju kursach pożarniczych oraz 3 odprawy Członków Korpusu Technicznego. Przeprowadzono 8 alarmów straży.

W zakresie prac kolejowych za pośrednictwem instruktorów przeprowadzono 51 przeszkoleń w strażach kolejowych, 3 egzaminy i 10 kursów w zakresie I stopnia, odbywając zarazem 12 wyjazdów dla dokonania inspekcyj i konferencyj z Dyrekcją P.K.P. w Radomiu i z dowódcami kolejowymi.

Oddziały powiatowe przeprowadziły we własnym zakresie razem w rejonach 58 lustracyj podstawowych, 22 lustracyj kontrolnych, 17 kontroli polustracyjnych i 81 inspekcyj, w strażach ochotniczych 441 lustracyj podstawowych, 35 kontroli polustracyjnych, 569 inspekcyj straży i 32 kontroli specjalnych.

Kursów pożarniczych podstawowych — 76 w zakresie I stopnia, 24 w II stopniu, 4 — w III stopniu, 3 kursy uzupełniające i 1 kurs w akcji zapobiegawczej (Olkusz) oraz 53 egzaminów kwalifikacyjnych,

w zakresie I stopnia. Przeprowadzono również 23 odprawy naczelników rejonowych, 82 odprawy oficerów straży, 8 zawodów powiatowych, 43 rejonowych manewrów dziennych, 10 manewrów nocnych i 80 zawodów rejonowych pożarniczych.

Prace specjalne.

Prace specjalne obejmują działy prac w zakresie O.P.L.Gaz., wychowania fizycznego, samarytańsko-pożarniczego i wychowania obywatelskiego.

Prace w dziale oplgaz. przeprowadzone były ściśle według wytycznych władz administracyjnych i Centrali Związku oraz ze ścisłem współdziałaniem z Wojewódzkim Komitetem L.O.P.P. Specjalną uwagę zwrócono na odnośne elaboraty, wyszkolenie szefów służby przeciwpożarowej w opl. zakładów przemysłowych w tak zwanych ważnych ośrodkach, organizacja specjalnych drużyn, opracowanie planów wyszkolenia i zaopatrzenia w sprzęt, przeprowadzając zarazem odnośne prace kontrolne w tym zakresie.

Bliższych szczegółów odnośnie tego działu ze zrozumiałych względów nie podajemy.

Wychowanie fizyczne w roku sprawozdawczym ograniczono do powiększenia kadr instruktorskich w strażach, wykorzystując kursy i przeszkolenia organizowane przez poszczególne Okręgowe Urzędy W. F., obsyłając 3 słuchaczami oraz do propagandy zdobywania odznaki strzeleckiej i Państwowej Odznaki Sportowej w szerszych masach strażactwa, organizując zarazem konkursy strzeleckie. W tym względzie Oddziały we własnym zakresie przeprowadziły 8 odpraw (Będzin, Pińczów i Zawiercie) 20 zawodów sportowych (Częstochowa, Opatów, Sandomierz i Wierzbnik) oraz 37 zawodów strzeleckich (Oddziały w Będzinie, Częstochowie, Jędrzejowie, Kielcach, Olkuszu, Pińczowie, Sandomierzu, Wierzbniku i Zawierciu). 220 straży wprowadziło gimnastykę do normalnych zajęć pożarniczych. 209 straży stanęło do P.O.S. i O.S., 1026 członków zdobyło O.S. i 931 członków P.O.S.

W zakresie prac oddziałów samarytańsko-pożarniczych Okręg dążył do jednolitego ujęcia organizacji tychże oddziałów na terenie województwa kieleckiego, oraz do obsadzenia opróżnionego stanowiska okręgowej referentki O. Ż., powierzając stanowisko to w m. lutym 1935 r. D-chnie Szkocnej z Będzina, oraz do częściowego obsadzenia poszczególnych powiatów wyszkolonemi instruktorkami, któreby pełniły jednocześnie obowiązki pomocy kancelaryjnej. Na obsadzenie takich stanowisk zdobyły się już Oddziały Powiatowe: w Jędrzejowie, Opatowie, Pińczowie i Sandomierzu. Prace drużyn żeńskich niezależnie od prac właściwych skierowano na odcinek pracy kulturalno-oświatowej i świetlicowej, wprowadzając to wyszkolenie na poszczególnych kursach samarytańsko-pożarniczych. Nawiązano ściślejszą łączność współpracy w tym kierunku z L.O.P.P., P.C.K. i Z.P.O.K. Zorganizowano 1 kurs dla komendantek i funkcyjnych w Pińczowie, który ukończyło 29 samarytanek, reprezentujących 8 powiatów (Będzin, Busko, Jędrzejów, Kielce, Końskie, Pińczów, Wierzbnik i Zawiercie). Referentka w czasie od 1.II. do 30.III 1935 r. dokonała 30 wyjazdów inspekcyjno-organizacyjnych, biorąc również udział w egzaminach kursu I stopnia w Opatowie. Zorganizowanych Oddziałów żeńskich posiada 14 Oddziałów z wyjątkiem powiatów olkuskiego, opoczyńskiego i włoszczowskiego.

Stan liczbowy na 30.III. 1935 r. wynosił 79 oddziałów samarytańsko-pożarniczych, liczących 721 członkiń. Kursów żeńskich I stopnia przeprowadziły Oddziały: Miechów — 3, Radom — 1. W zawodach wzięły udział samarytanki w Będzinie i Opatowie.

Wychowanie obywatelskie. Z braku referenta okręgowego nie dało przewidzianych planem rezultatów. W zakresie tych prac Okręg ograniczył się do utrzymania istniejącego stanu w terenie, dając odpowiednie nastawienie i wytyczne instruktorom na odprawach.

W wyniku nastawienia tych prac 10 Oddziałów Powiatowych (Będzin, Busko, Częstochowa, Jędrzejów, Miechów, Olkusz, Opoczno, Radom, Sandomierz i Zawiercie) powołało u siebie powiatowych referentów wychowania obywatelskiego. Straże w tych powiatach posiadają razem 93 referentów ze sfer przeważnie nauczycielskich. Zorganizowano 62 świetlice strażackie w powiatach: Jędrzejów, Opatów, Pińczów, Radom, Sandomierz, Wierzbnik i Zawiercie. Oddziały te przeprowadziły 53 konferencyj w strażach i 112 odczytów okolicznościowych, przeważnie historycznych z racji uroczystości narodowych.

Prace techniczne i zaopatrzenia straży.

Ten dział pracy był prowadzony ściśle w myśl wytycznych Centrali Związku, dążeniem którego jest normalizowanie sprzętu pożarniczego oraz nabywanie sprzętu wyrobu krajowego, wypróbowanego i zakwalifikowanego przez Wydział Techniczny Związku. W tym kierunku zostali należycie uświadomieni członkowie Korpusu Technicznego na odprawach i Okręg wydał odpowiednie zarządzenia okólnikami. Sporządzone zostały roczne plany zaopatrzenia straży w sprzęt zwykły i motorowy oraz zapoczątkowano prace zaopatrzenia wodnego, czyniąc zabiegi w P.Z U.W. o uzyskanie odpowiednich na ten cel zasiłków. Współpraca P.Z.U.W. z Okręgiem Kieleckim w tym względzie jest oparta na życzliwym i przychylnym ustosunkowaniu się P.Z.U.W. do wszystkich zamierzeń Okręgu, co też specjalnie to podkreślamy.

Wyjazdów związanych z budową remiz Okręg dokonał 4 i przeprowadził 1 kurs dla mechaników (obsługi) motopomp w Kielcach, wypuszczając 34 wykwalifikowanych mechaników dla 26 ośrodków przewidzianych w planie motoryzacji, w tem dla 5 ośrodków zmotoryzowanych straży kolejowych w Lublinie, Dęblinie, Radomiu, Skarżysku i Kowlu. Oddziały Powiatowe dokonały 106 wyjazdów związanych z zaopatrzeniem w sprzęt, 37 wyjazdów związanych z motoryzacją, 69 wyjazdów związanych z budową remiz, 159 wyjazdów w sprawie zaopatrzenia wodnego i 59 wyjazdów związanych z zaopatrzeniem i normalizacją łączników.

Prace wydawnicze i odznaczenia.

W roku 1934/35 Okręg Kielecki rozpoczął przeprowadzanie rozrachunków i wyrównania zobowiązań względem Wydziału Wydawniczego Związku z racji swoich zobowiązań za wydawanie organu Okręgu „Życie Strażackie“, przystępując zarazem do wydawania tegoż miesięcznika we własnym nakładzie i zakresie w zwiększonym formacie i objętości. Redakcja poczyniła zabiegi o pozyskanie wybitnych fachowców w dziedzinie pożarnictwa i innych dziedzin oraz o po-

zyskanie ogłoszeń i reklam od firm zainteresowanych dostawą sprzętu na terenie województwa kieleckiego. Odpowiedzialność redakcji „Życia Strażackiego" powierzono D-wi Aleksandrowi Niedbalskiemu, jako wybitnemu fachowcowi pożarniczemu.

W ciągu roku sprawozdawczego wydano 8 numerów „Życia Strażackiego", uwzględniając działy ogólne, fachowe, sprawozdawcze i informacyjne. W powyższej ilości wydano 3 numery podwójne, zawierające po 16 stron druku, ze zdjęciami okolicznościowemi.

Niezależnie od powyższego zamieszczono 7 komunikatów prasowo-organizacyjnych w poczytniejszych pismach regjonalnych województwa kieleckiego, oraz przeprowadzono propagandę na rzecz zakupywania przez straże wydawnictw fachowych Związku i prenumeraty pism centralnych: „Przeglądu Pożarniczego" i „Gazety strażackiej".

W zakresie prac odznaczeniowych Zarząd Okręgu Kieleckiego rozpatrzył i przesłał do Centrali 12 wniosków na Krzyż za Dzielność i Odwagę, 1 na „Dyplom Zasługi", 5 na „Srebrny Medal Zasługi" i 37 na „Bronzowy Medal Zasługi", oraz przyznał z tytułu nadania Okręgowi uprawnień regulaminowych 55 „Listów pochwalnych i 231 znaków za wysługę różnych lat w służbie strażackiej.

Sprawozdanie Kasowe Kieleckiego Okręgu za rok 1934-35 w zestawieniu ogólnem.

DOCHODY.

	Dział I.		
1)	Składki od członków rzeczywistych	zł.	3.373 76
2)	„ „ „ wspierających .	„	6.600.—
	Dział II.		
3)	Zasiłek z P.Z.U.W. na prace ogólne	„	18.766.50
4)	„ z Zakładów Ubezpiecz. Pryw.	„	335.—
5)	„ z Zarządu Głównego . .	„	2.500 —
6)	„ z Okręgow. Urz. Wych. Fiz.	„	170.—
	Dział III.		
7)	Zaległe składki z lat ubiegłych .	„	9.689.16
	Dział IV.		
8)	Odznaczenia	„	780.09
	Dział IV.		
9)	Za wydawnictwo „Życie Strażackie"	„	558.70
10)	Pożyczki zwrotne	„	1.455.88
	Saldo z roku budzetowego 1933/34	„	49 44
	Razem	zł.	44.278.53

WYDATKI.

	Dział I.		
1)	Składki do Centrali . . .	zł.	260 60
2)	Wydatki administr. Związku Okręgu	„	769 57
3)	Wydatki osob. i świadcz. Zw. Okręgu	„	15.727.55
4)	Utrzymanie biura (lokal, opał, goniec, materjały, telefon, porto i t. p. .	„	3.977.40
	Dział II.		
5)	Prace kontrolne	„	4.432 45
6)	„ wyszkoleniowe . . .	„	947.53
7)	„ wychowania fizyczn. i sportow.	„	152 68
8)	„ w drużynach samar. - pożarn.	„	720.96
9)	„ wychowania obywatelskiego .	„	79.35
	Dział III.		
10)	Prace w zakresie techniki pożarnej	„	542.50
	Dział IV.		
11)	Spłata długów i zobowiązań . .	„	4.484.55
	Dział V		
12)	Zakup odznaczeń	„	515.89
13)	Wydawnictwo „Życia Strażackiego"	„	1 729.49
14)	Nieprzewidziene — różne . .	„	721 60
15)	Sumy przechodnie i pożyczki zwrotne	„	1.857.56
	Razem	zł.	36 919.78
	Saldo na dzień 1.IV 1935 r. . .	„	7.358 75
	Ogółem	zł.	44 278.53

Plan działalności Kieleckiego Okręgu

Związku Straży Pożarnych R. P. na rok 1936/37.

I. Wytyczne ogólne.

Działalność Zarządu Kieleckiego Okręgu w roku 1936/37 będzie miała za cel kontynuowanie w ramach nowych form organizacyjnych strażactwa, prowadzonej przez Związek pracy usprawnienia obrony przeciwpożarowej w zakresie sprawności organizacyjnej i bojowej, zaopatrzenia technicznego i akcji społecznej straży pożarnych.

W myśl powyższych wytycznych prace Zarządu Okręgu w tym okresie jego działalności stanowić będą przedłużenie i uzupełnieni prac, zapoczątkowanych w okresach poprzednich.

Zarówno z uwagi na ogrom pracy, jaki pozostał jeszcze do wykonania w tym zakresie, jak i ze względu na trudne warunki ogólno-gospodarcze, w jakich prace te będą musiały się rozwijać — zadaniem Zarządu Okręgu w nowym okresie będzie utrzymanie działalności organizacyj strażackich w ramach zagadnień, jakie już zostały tą działalnością objęte.

W dążeniu do utrzymania swej działalności na wymaganym ustawą poziomie, Zarząd Okręgu opierać się będzie na ścisłej współpracy z Władzami państwowemi, samorządowemi i pokrewnemi organizacjami społecznemi, kładąc jednocześnie wielki nacisk na zachowanie w całej pełni swego charakteru organizacji społecznej i utrzymanie jaknajściślejszego kontaktu z najszemi kołami społeczeństwa.

W miarę potrzeby i możliwości zwoływane będą konferencje Prezesów Zarządów Oddziałów w celu omówienia ważniejszych zagadnień, wynikających w związku z pracami organizacyjnemi.

Na odcinku bezpośredniej współpracy jednostek związkowych ze strażami pożarnemi szczególny nacisk położony zostanie na uzupełnienie i usprawnienie

zespołu naczelników rejonowych, jako organów pomocniczych Oddziałów Powiatowych w zakresie prac inspekcyjnych i wyszkoleniowych.

II. Władze Okręgu.

Posiedzenia Rady Okręgu i Zarządu Wojew. odbywać się będą w terminach, przewidzianych statutowo. W celu utrzymania ścisłego kontaktu z Oddziałami, poszczególni członkowie Zarządu Okręgu brać będą udział w posiedzeniach Rad i Zarządów przydzielonych im Oddziałów.

III. Prace organizacyjno-administracyjne.

Rozwijający się coraz bardziej zakres prac organizacyjno- administracyjny powoduje przeciążenie pracą zatrudnionego w nim personelu co skolei wpływa ujemnie na możność przepracowania wszystki h nastręczajączch się zagadnień. W tym stanie rzeczy przewiduje się jedynie wzmocnienie obsady personalnej tak w Okręgu jak i w Oddziałach przez zaangażowanie sił pomocniczych, które odciążyłyby referentów fachowych od absorbującej ich zbytnio pracy kancelaryjnej.

Przewiduje wprowadzenie w życie projektowanych przez Centralę regulaminów wewnętrznych dla Związku i Ochotniczych Straży Pożarnych. Regulaminy te będą miały charakter przepisów wykonawczych do statutów.

W celu ujednolicenia i usprawnienia biurowości Związku i straży przewiduje się wprowadzenie projektowanej przez Centralę instrukcji biurowej dla wszystkich szczebli organizacyjnych. Prace te prowadzone będą pod znakiem możliwego uproszczenia i ułatwienia pracy poszczególnych jednostek organizacyjnych w celu odciążenia ich personelu fachowego od zbędnej pracy biurowej.

W sprawie racjonalnego rozwiązania zagadnienia wycieru kominów Okręg czynić będzie dalsze starania w kierunku uzyskania przez Centralę dla organizacyj strażackich prawa zajmowania się przeprowadzeniem wycieru kominów, oraz zorganizowanie nadzoru fachowego z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego.

W zakresie realizacji ustawy o ochronie przed pożarami Okręg w dalszym ciągu współpracować będzie z Urzędem Wojewódzkim, opracowując projekty i materjały do rozporządzeń wykonawczych. Tempo pracy na tym odcinku zależeć będzie od dyrektyw, jakie Okręg otrzyma w tym kierunku od Urzędu Wojewódzkiego i Centrali Związku.

Ze swej strony Okręg Kielecki czynić będzie starania o przyśpieszenie wydania najpilniejszych rozporządzeń wykonawczych, a mianowicie: o zasadzie rozmieszczenia straży miejscowych i okręgowych pogotowi pożarnych, o warunkach uznania straży ochotniczych za straże miejscowe, o zasadach zaopatrywania straży w sprzęt i o obowiązku utrzymywania straży prywatnych przez przedsiębiorstwa i instytucje.

Na czolo zagadnień administracyjnych wysuwa się sprawa uporządkowania gospodarki finansowej na wszystkich szczeblach organizacyjnych Praca w tym dziale zapoczątkowana w roku 1935/36, prowadzona będzie nadal i polegać będzie na wprowadzeniu w życie opracowanej przez Centralę w ubiegłym okresie instrukcji budżetowej i kasowo-rachunkowej, na przejrzeniu i uzupełnieniu potrzebnych schematów i wzorów, oraz na dopilnowaniu przestrzegania przez wszystkie jednostki organizacyjne należytego sporządzania, zatwierdzania i wykonywania preliminarzy budżetowych oraz prowadzenia prawidłowej rachunkowości.

Wprowadzenie w życie przyjętych norm uposażeniowych, opracowanych w specjalnym regulaminie przez Zarząd Główny.

Szczególna uwaga zwracana będzie na terminowe załatwienie spraw finansowych i na uregulowanie gospodarki budżetowej w strażach pożarnych, które jako stowarzyszenia zarejestrowane, z mocy obowiązującego prawa o stowarzyszeniach, podlegają ścisłemu nadzorowi władz administracyjnych, wobec czego niedostateczna forma ich gospodarki finansowej mogłaby narazić je na konflikty

W zakresie spraw personalnych najważniejszem zadaniem Okręgu będzie staranie o przywrócenie dotychczasowego stanu etatów instruktorów powiatowych, oraz lepszego dostrojenia personelu Oddziałów Powiatowych do właściwości terenowych tych Oddziałów i przez ewentualną planową wymianę niektórych sił instruktorskich.

W związku z koniecznością ujednolicenia i usprawnienia biurowości Oddziałów i wprowadzeniem jednolitej instrukcji biurowej, wykorzystane będą odprawy instruktorów powiatowych dla omówienia w szczegółach zagadnień związanych z prowadzeniem biurowości.

IV. Prace Inspekcyjno-wyszkoleniowe.

Prace inspekcyjno-wyszkoleniowe grupują w sobie 5 działów: inspekcyjny, wyszkolenia pożarniczego, wychowania fizycznego i sportów, żeńskiej służby samarytańsko-poż. i obrony przeciwlotniczo gazowej.

W dziale inspekcyjnym w r. 1936/37 główny nacisk zostanie położony na następujące prace:

W roku 1935/36 została wprowadzona w życie na terenie okręgu na okres jednego roku instrukcja o pracach kontrolnych w strażach pożarnych i w jednostkach organizacyjnych Okręgu. Po okresie rocznego zastosowania tej instrukcji w terenie, zostaną przepracowane uwagi i spostrzeżenia terenowe jako wnioski dla Centrali.

Podobnie jak w latach poprzednich prowadzona będzie w r. 1936/37 kontrola wykonywania planu działalności Oddziałów, która służy do sygnalizowania, czy projektowane przez Oddziały prace wykonywane są równomiernie, ewentualnie, czy i jakie w związku z tem stwarzają się trudności dla wykonywania planu działalności. W ten sposób ujęta kontrola pozwala na odpowiednio wczesne zarządzenia zaradcze.

W ścisłej łączności z pracami kontroli wykonywania planów działalności będą prowadzone w r. 1936/37 prace kontrolne terenowe stanu organizacyjnego i wyszkoleniowego.

W tym celu Zarząd Okręgu zamierza powołać zastępcę Inspektora Okręgu, którego zadaniem głównem będzie pomoc inspektorowi dla częstszego inspekcjonowania działalności jednostek terenowych. W ten sposób można będzie położyć większy nacisk jak na wzmożenie działalności tych jednostek organizacyjnych, tak i dopilnowanie sprawności członków Korpusu Technicznego, pracujących w terenie przez dopomaganie im radą i doświadczeniem.

Z chwilą ukazania się rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie rozmieszczenia straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych, wszystkim jednostkom organizacyjnym Związku przypadnie w udziale obowiązek współdziałania w opracowaniu z władzami omawianego planu rozmieszczenia straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych w gminach państwa.

Plan rozmieszczenia straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych stanowić będzie podstawę dla przyszłych prac Związku.

W dziale wyszkoleniowym rok 1936/37 winien w/g naszych zamierzeń dać w swoich wynikach programowych obok prac codziennych, bieżących:

a) dalsze usprawnienie fachowe członków Korpusu Technicznego,

b) dostosowanie straży pożarnych ochotniczych, mających spełniać rolę straży miejscowych, do warunków, jakie zostaną ustalone przez Min. Spr. Wewn. dla takich straży,

c) ustalenie kwalifikacyj fachowych dowódców wszystkich stopni, zgodnie z rozporządzeniem M. S. Wewn oraz dalsze ich przygotowanie fachowe do pełnienia obowiązków w strażach pożarnych,

d) dalsze przygotowanie naczelników rejonowych do pracy Związkowej,

e) wprowadzenie w życie wewnętrznej organizacji straży pożarnych różnych grup,

f) ustalenie wspólnie z Wydziałem Technicznym Centrali projektów zestawów sprzętu i ekwipunku dla różnych jednostek bojowych straży pożarnych oraz ich realizacja,

g) opracowanie wniosków dla Centrali do projektów regulaminów wyszkolenia i służby wewnętrznej straży poż. jako ewent. przyszłych rozporządzeń wykonawczych do ustawy dla M. S. Wewn.

h) wprowadzenie w życie instrukcji walki straży z pożarami.

Uzupełnienie przygotowania fachowego członków Korpusu Strażackiego odbywać się będzie trzema linjami pracy: przez kursy uzupełniające, odprawy i ćwiczenia bojowe.

W związku z tem w r. 1936/37 projektujemy zorganizowanie kursu dla naczelników rejonowych oraz położenie nacisku na organizowanie kursów uzupełniających i podstawowych dla naczelników straży i dowódców.

Zgodnie z art. 8 ustawy o zwalczaniu pożarów i innych klęsk może być nadany ochotniczym i prywatnym strażom pożarnym charakter miejscowej straży pożarnei, jednakże pod warunkiem, że straże te odpowiadają warunkom ustalonym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dla tego rodzaju straży.

W związku z powyższem w roku 1936/37 zakończone zostanie stwierdzenie, w jakim stopniu istnieją w strażach pożarnych ochotniczych i prywatnych warunki wymagane od takich straży dla uznania ich za miejscowe.

Jednym z głównych puntów warunków uznania straży pożarnych ochotniczych i prywatnych za miejscowe, będą prawdopodobnie wymogi dotyczące posiadania ustalonych przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych kwalifikacyj fachowych dowódców wszystkich stopni w strażach pożarnych poszczególnych grup.

W związku z powyższem wszystkie jednostki organizacyjne Związku w roku 1936/37 przystąpią, po ustaleniu braków i założeniu ewidencji, **do dalszego szkolenia dowódców wszystkich stopni,** na zasadzie instrukcji o organizacji wyszkolenia straży pożarnych Związku.

Ponieważ przypuszczać należy, że uznanie straży za miejscową będzie uzależnione od posiadania egzaminu kwalifikacyjnego pewnej określonej liczby członków straży, przeto cały wysiłek działu prac inspekcyjno - wyszkoleniowego Okręgu, jak i jednostek organizacyjnych Okręgu i zainteresowanych Straży pójdzie w dwóch kierunkach: wyszkolenia członków czynnych i przedstawienia ich do egzaminu kwalifikacyjnego oraz utrzymania wyszkolenia członków w stałej aktualności.

Do dokonania powyższego zadania musi być zorganizowana praca wyszkoleniowa w strażach pożarnych w ten sposób, aby szkolenie to odbywało się **stale przez dowódców** straży pod kontrolą instruktorów powiatowych oraz naczelników rejonowych i odpowiadało obowiązującym programom instrukcyjnym.

Zwrócona będzie również uwaga na organizację wyszkolenia uzupełniającego w rejonach i strażach pożarnych, t. j. takiego, które usprawnia pod względem taktycznym zarówno dowódców, jak i członków — szeregowców straży.

Ponadto zostanie również i w roku 1936/37 położony nacisk na dostosowanie obowiązujących ramowych programów wyszkolenia strażaka (I stopnia) do warunków miejscowych, bowiem, jak wykazały kontrole wyszkolenia w niektórych strażach pożarnych, zwłaszcza większych, mylnie interpretowano znaczenie programu wyszkolenia I stopnia, uważając go za przeznaczony wyłącznie do użytku w strażach wiejskich, gdy program ten określa tylko ramy wiadomości, które muszą być w szczegołach dostosowane do warunków miejscowych lub specjalnych danego terenu.

Celem przygotowania naczelników straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych oraz ich zastępców i kierowników samoistnych jednostek bojowych straży pożarnych w większych miejskich lub specjalnych ośrodkach do pełnienia służby, Okręg położy nacisk na organizowanie odpowiednich kursów.

Szczególna uwaga poświęcona zostanie w roku 1936/37 dalszemu przygotowaniu naczelników rejonowych i ich zastępców do pełnienia powierzonych sobie obowiązków.

Na prace tego działu Okręg zwróci specjalną uwagę, zwłaszcza na organizowanie odpraw naczelników rejonowych.

Na okres działalności 1936/37 r. przypada sprawa wprowadzenia w życie wewnętrznej organizacji straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych różnych grup.

Powyższa reorganizacja związana jest ze zmianą ogólnego ustroju strażactwa, ujednostajnieniem statutów i regulaminów dla straży ochotniczych, zawodowych, prywatnych i przemysłowych. Obejmie ona wprowadzenie w życie najmniejszej jednostki bojowej oraz zespołów bojowych wyższego rzędu straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych różnych grup, wskutek czego ustali się liczebność członków różnych stopni, zestawy sprzętu i t. p. warunki wyżej wymienionych jednostek.

W łączności z Wydziałem Technicznym Związku zostaną uzgodnione w roku 1936/37 projekty zestawów sprzętu i ekwipunku dla wszystkich ustalonych

poprzednio jednostek bojowych straży poż. i okręgowych pogotowi pożarnych.

Projekty zestawów sprzętu i ekwipunku obejmą zarówno sprzęt i ekwipunek zwykły, jak i specjalny pożarniczy.

Po zatwierdzeniu przedstawionych projektów przez Min. Spr. Wewn. i wydaniu ich w formie rozporządzenia wykonawczego, stanowić one będą podstawę do sporządzenia przyszłego ogólnego planu zaopatrzenia straży pożarnych w sprzęt i ekwipunek.

Cele działu w. f. i sportów na rok 1936/37 ogniskują się w następujących punktach:

W roku 1935/36 została wprowadzona instrukcja o organizacji w. f. i sportów w strażach pożarnych, programy wyszkolenia kursów wszystkich stopni oraz częściowo w tych strażach, które miały wyszkolonych referentów sportowych. W dalszym ciągu instrukcja omawiana będzie wprowadzona w programy wyszkolenia w strażach, które będą miały referentów sportowych.

Okręg położy nacisk na przeprowadzenie całkowitych prób o P. O. S. przez Zarządy Oddziałów Pow. Związku.

Wyszkolenie referentów sportowych odbywać się będzie w 1936/37 roku na kursach przodowników gier ruchowych organizowanych przez P. U. W. F. Do przeszkolenia projektujemy około 10 kandydatów na referentów powiatowych.

Na zakończenie letniego okresu wyszkolenia projektowane są zawody w. f w strażach i Oddziałach, jako materjał do ewentualnych zawodów okręgowych i związkowych.

Przewiduje się udział strażackich drużyn w zawodach i marszu Sulejówek-Belweder.

Ze względu na to, że sport narciarski ma praktyczne zastosowanie w pracach pożarniczych, projektuje się obesłanie kursów przodowników narciarskich, mające być zorganizowane przez władze Centralne.

Sprawdzianem stanu sportu strzeleckiego będą zawody strzeleckie o mistrzostwo O. S. P. oraz K.T., w myśl regulaminu ogłoszonego w okólniku Zarządu Głównego Związku Nr. 579/35.

W dziale obrony przeciwlotniczo - pożarowej Okręg przewiduje w roku 1936/37 zwiększone w stosunku do roku ubiegłego nasilenie prac zarówno organizacyjnych, technicznych jak i wyszkoleniowych.

V. Prace samarytańsko-pożarnicze.

Celem prac tego działu będzie podniesienie intensywności pracy istniejących jednostek ż. s. s. p. przez odpowiednie fachowe przygotowanie ich do pełnienia przewidzianych zadań oraz niewielkie rozszerzenie ilościowe ośrodków pracy ż. s. s. p.

Prace tego działu będą szły w następujących kierunkach:

Obsadzenie stanowisk referentek ż. s. s. p. Oddziałów Powiatowych Związku przez stopniową wymianę sił kancelaryjnych żeńskich na posiadające wyszkolenie sam.-poż. celem wykorzystania ich do pracy terenowej ż. s. s. p.

Wprowadzenie w życie instrukcji o organizacji ż. s. s. p. w Oddziałach Powiatowych Związku, uzupełnienie i dostosowanie do nowego statutu i instrukcji o organizacji ż. s. s. p. w strażach pożarnych — regulamin służby wewnętrznej i umundurowania w ramach regulaminu wewnętrznego O. S. P. oraz dopilnowanie założenia jednostek ż. s. s. p. w miejscowościach wyznaczonych do opl. biernej.

Przeprowadzenie doszkolenia czynnych referentek powiatowych ż. s. s. p. w zakresie służby samarytańskiej oraz teoretycznych ogólnych wiadomości pedagogicznych i metodyki pracy organizacyjnej na specjalnych konferencjach.

Przeprowadzenie kursu III st. dla pracownic kancelaryjnych Okręgu Wojewódzkiego i Oddziałów Powiatowych, prowadzących jednocześnie prace ż.s.s.p. oraz kandydatek na komendantki.

Przeprowadzenie 2-ch odpraw referentek ż.s.s.p. Oddz. Pow. oraz po 2 odprawy w roku dla komendantek, łącząc na takowe po kilka powiatów. Kierowanie organizacją wyszkoleniową sam. poż. w terenie. Wyszkolenie w ramach instrukcji o organizacji wyszkolenia straży pożarnych oddziałów sam. poz.

Dążeniem Okręgu będzie zaopatrzenie oddziałów sam. poż. w apteczki podręczne i nosze.

Prace nad wyszukaniem najtańszych źródeł produkcji sprzętu samarytańskiego.

Skompletowanie bibljoteczki oświatowej dla jednostek ż s. s. p.

Opracowanie wytycznych do organizacji ż.s.s.p. dla Oddziałów Powiatowych na rok bieżący.

Przeprowadzenie lustracji kilku Oddziałów Powiatowych i straży w dziale ż. s. s. p.

Przeprowadzenie lustracji kilku kursów i obozów ż. s. s. p.

Przeprowadzenie ewidencji i statystyki działu. Opracowanie sprawozdań do użytku wewnętrznego oraz władz państwowych. Opracowanie sieci jednostek ż. s. s. p. na terenie województwa kieleckiego.

Opracowanie materjałów informacyjnych propagandowych. Współpraca z organizacjami i instytucjami pokrewnemi ideowo w celu uzgadniania pracy i wzajemnej pomocy.

VI. Prace techniczne.

Ten dział pracy musi być nadal prowadzony bardzo intensywnie, aby stopniowo wszystkie narzędzia pożarnicze były uzupełnione i skompletowane w/g ustalonych norm obowiązujących.

Przeprowadzane przez rzeczoznawców Związku ekspertyzy narzędzi pożarniczych, stosowane już przez Związek od kilku lat, powinny być w interesie strażactwa w dalszym ciągu utrzymane, na co Okręg zwróci specjalną uwagę.

W związku z udziałem Oddziałów Powiatowych, w opracowaniu planów zaopatrzenia straży pożarnych w sprzęt zwykły i motorowy — zachodzi konieczność zharmonizowania działalności Oddziałów w tym zakresie. Praca w tym zakresie polegać będzie na ustaleniu wytycznych i — w miarę możności — na przepracowaniu konkretnych projektów z poszczególnemi Oddziałami, oraz na udzielaniu potrzebnych wskazówek instruktorom przy okazji odpraw okręgowych.

Z ilością kursów mechaników I go stopnia organizowanych przez Okręg daje się zauważyć znaczny spadek uszkodzeń motopomp, wynikłych ze złej ich obsługi. W roku bieżącym projektuje się zorganizowanie odpowiedniego kursu dla kandydatów na mechaników.

Okręg w roku 1936/37 przystąpi do planowej akcji zaopatrzenia wodnego oraz szkolenia referentów wodnych. Zorganizuje przy współudziale i pomocy P. Z. U. W. 2 kursy zaopatrzenia wodnego — jeden dla instruktorów w Krakowie i jeden dla referentów

zaopatrzenia wodnego w Zawierciu, poczem rozpocznie prace przygotowawcze etapami w powiatach: będzińskim, zawierciańskim, częstochowskim i olkuskim.

VII. Prace wydawnicze.

Podołanie w obecnych warunkach samoopłacalności akcji prasowo-wydawniczej możliwe jest tylko przez zwiększenie nakładów czasopisma, czyli przez pozyskanie dla nich większej liczby odbiorców.

Zastosowane będą wszelkie możliwe środki i sposoby, zmierzające do przełamania obojętności bardzo znacznej jeszcze liczby straży pożarnych i strażaków do prenumerowania czasopism związkowych.

W zakresie zdobywania nowych prenumeratorów Okręg podejmie wszelkie możliwe kroki, liczy jednak na energiczne współdziałanie ze strony władz Oddziałów Powiatowych Związku w zdecydowanem przełamywaniu obojętności straży do czasopism.

Równorzędnie z pozyskiwaniem szerszych kół czytelników czasopism prowadzona będzie energiczna akcja zyskiwania nabywców na wydawnictwa książkowe, druki i różne pomoce dla straży zalecane przez Centralę.

„Życie Strażackie" wydawane będzie jako miesięcznik w rozmiarach dotychczasowych, przyczem w ujęciu redakcyjnem położony będzie nacisk na:

a) omawianie spraw w zakresie techniki pożarniczej,

b) poruszanie zagadnień wyszkolenia strażackiego oraz taktyki pożarnej,

c) rozważanie zagadnień, dotyczących racjonalnej organizacji i obrony przeciwpożarowej,

d) opisy akcji ratunkowej podczas pożarów masowych i podczas groźniejszych pożarów większych objektów,

e) zagadnienia planów zaopatrzenia w sprzęt, planów motoryzacji, planów zaopatrzenia wodnego i t.p.,

f) rozważanie zagadnień związanych z bierną obroną przeciwlotniczo-gazową i organizacją Oddziałów sam. poż.

g) zobrazowanie rezultatów w zakresie prac organizacyjnych, wyekwipowania, wyszkolenia, zagospodarowania strażactwa i t. p. ze strony Oddziałów Powiatowych.

Uwzględniane będą również w miarę możności i zasobów samowystarczalności wydawnictwa ilustracje, dotyczące przejawów życia i działalności strażactwa kieleckiego.

Z działalności Okręgu Kieleckiego

Posiedzenie Rady Okręgu Wojewódzkiego.

W dniu 19 kwietnia r. b. o godz. 11 w Sali Portretowej Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach odbędzie się posiedzenie Rady Okręgu Wojewódzkiego z następującym porządkiem obrad: 1) zagajenie, 2) odczytanie protokułu, 3) sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu za rok 1934-35, 4) sprawozdanie kasowe za rok 1934-35, 5) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 6) plan działalności Okręgu na rok 1936-37, 7) zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1936-37, 8) dyskusja, 9) zatwierdzenie dokooptowanych członków Zarządu Okręgu i delegatów na Radę Naczelną, 10) wybór Komisji Rewizyjnej, 11) powołanie Sądu Honorowego i 12) wnioski.

Odprawa instruktorów powiatowych.

W dniach 13, 14 i 15 lutego r. b. w lokalu Okręgu w Kielcach, pod przewodnictwem inspektora D-ha J. Plebanka, odbyła się odprawa instruktorów powiatowych, na której wygłoszono szereg referatów i omówiono sprawy organizacyjne, wyszkoleniowe, techniczne i inne. Odprawę zaszczycili swoją obecnością przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego z p. Dr. Jaśkiewiczem, naczelnikiem Wydziału Wojskowego na czele, przedstawiciele Wojewódzkiego Inspektoratu P. Z. U. W. oraz członkowie Zarządu Okręgu D-wie: K. Hempel i Dr. B. Gliński.

Dwudziesto-minutowe referaty wygłosili na temat aktualnych spraw organizacyjnych i wyszkoleniowych instruktorzy powiatowi, jak następuje: st. instr. E. Wochtman z Zawiercia — o działalności władz Oddziałów Powiatowych i straży, st. instr. N. Kałkowski z Będzina — o gospodarce i księgowości Oddz. Pow. i O. S. P., instr. J. Pieńkowski z Radomia — o planowej działalności O. P. i O. S. P., instr. St. Mikurda z Wierzbnika — o wychowaniu fizycznem i sportach w O. S. P., m. instr. G. Cieślicki — o pracach samarytańsko pożarniczych, m. instr. A. Babiarz z Kielc — jak zorganizować „Spółdzielnię Kominiarską", m. instr. W. Hożycki z Buska — jak zdobyć fundusze dla O.P. i O. S. P., instr. K. Jurkowski z Kozienic — obowiązki i prawa członka K. T. i asp. S. Meyer. — jak prowadzić prace oplpoż w strażach. Po każdym referacie przeprowadzono dyskusję, uzgadniając obowiązujące wytyczne dla oddziałów.

W drugim i trzecim dniu odprawy zostały wygłoszone kilkugodzinne referaty przez następujących referentów Okręgu D-w: Inż. K. Hempla — wytyczne prac gospodarczo- finansowe na rok 1936-37, Inż. Sawarzyńskiego — zaopatrzenie wodne, Insp. J. Plebanka — wytyczne prac organizacyjno-wyszkoleniowych i technicznych na rok 1936-37, instr. H. Milbrandta — niedomagania oraz wytyczne prac administracyjnych, asp. Z. Szkocną — wytyczne prac drużyn samarytańsko-pożarniczych na rok 1936-37.

Po udzielonych wyjaśnieniach na zapytania D-h inspektor wydał ostateczne zarządzenia obowiązujące i w krótkich słowach, zamykając odprawę, zachęcił obecnych do wytrwałej i owocnej dalszej pracy na powierzonych instruktorom odcinkach strażackich.

Posiedzenie Zarządu Okręgu.

W dniu 12 marca r.b. w lokalu własnym w Kielcach, pod przewodnictwem prezesa okręgu D-ha A. Erbego, odbyło się posiedzenie Zarządu Okręgu Kieleckiego, na którem po odczytaniu protokułu załatwiono cały szereg spraw organizacyjnych. Z ważniejszych spraw omówiono wynik konferencji prezesów oddziałów, rozpatrując dezyderaty wniesione przez poszczególnych prezesów. Przyjęto do wiadomości rezygnację

viceprezesa D-ha F. Tarnogórskiego, na skutek służbowego przejścia na teren innego województwa, wyrażając Mu podziękowanie za owocną pracę. Uzupełniono i dokooptowano zdekompletowany Zarząd Okręgu, w wyniku czego **nowoutworzony Zarząd Okręgu ukonstytuował się** czasowo aż do zatwierdzenia przez Radę Okręgu w następującym składzie. D-wie: **Aleksander Erbe z Zawiercia — prezes okręgu, Kazimierz Hempel z Kielc (Wolica) — I viceprezes, B. Gliński z Opatowa — II viceprezes, W. Jokiel z Kielc — sekretarz, A. Surawski z Kielc—skarbnik i D-wie: R. Herman z Będzina (Czeladź), A. Niedbalski z Radomia (Wacyn) oraz inspektor J. Plebanek jako członkowie.**

Poczem dla utrzymania łączności Zarządu z terenem nastąpił podział i przydział rejonów poszczególnym członkom do bezpośredniego kontaktowania z oddziałami i placówkami Związku jak następuje — D-m: prezesowi A. Erbemu — powiaty: olkuski i zawiercki, I viceprezesowi K. Hemplowi — powiaty: jędrzejowski, kielecki i miechowski, II viceprezesowi A. Glińskiemu — iłżecki, opatowski i sandomierski, sekr. W. Jokielowi — pińczowski, stopnicki i włoszczowski, skarb. A. Surawskiemu — konecki i opoczyński, R. Hermanowi, będziński i częstochowski, A. Niedbalskiemu — kozienicki i Radomski.

Rozpatrzono i omówiono materjał na posiedzenie Rady Okręgu zwłaszcza sprawozdania za rok 1934/35, plan działalności Okręgu i preliminarz budżetowy na rok 1936-37, które podajemy na innem miejscu „Życia Strażackiego".

Bieżące sprawy załatwiono następująco: Zezwolić O. P. Kielce na zorganizowanie pod kierunkiem inspektora, kursu sędziowskiego w Kielcach zgodnie z § 30 Regulaminu Zjazdu i zawodów, zaliczając straże powiatu kieleckiego do odpowiednich grup ćwiczebnych, mianowicie: pogotowie zawodowe O. S. P. Kielce do I grupy, ochotnicze plutony O. S. P. Kielce, Wolica i „Społem" w Kockach do II grupy, O.S.P. Bodzentyn, Suchedniów, Chęciny, Mała Wiśniówka, Łopuszno, Morawica, Daleszyce, Szczęsno i Zagnańsk — tartak do III grupy, reszta Straży do IV grupy ćwiczebnej; wystąpić do „Kasy Strażackiej" o zmianę regulaminu tejże w punkcie, który wyklucza świadczenia w wypadkach przeziębienia, przepukliny i t. p.; wystąpić do „Kasy Strażackiej" o wyjaśnienia dotyczące się warunku wad organicznych jak i zaległych składek z lat ubiegłych; zatwierdzono wniosek O. P. w Pińczowie o rozwiązaniu O. S. P. w Podłężu; odmówiono oddziałom umorzenia składek zaległych; zainteresować się bliżej sprawą zatargu O. S. P. w Sułoszowej na tle zatrzymanych przez proboszcza instrumentów muzycznych; zbadać sprawę O. S. P. Bolmin; rozpatrzeć komisyjnie i zrewidować dotychczasowe ceny odznaczeń celem uzyskania odpowiedniej zniżki; zorganizować kursy zaopatrzenia wodnego w dniach 16 — 18 kwietnia r. b. dla kandydatów na referentów; upoważnić inspektora do przeprowadzenia konferencji w sprawie przeszkolenia straży kolejowych.

W sprawach personalnych zaszeregowano personel techniczny i biurowy do odpowiednich grup uposażeniowych w/g norm ustalonych przez Centralę, które obowiązują z dniem 1 kwietnia r. b., omawiając jednocześnie przesunięcia na stanowiskach niektórych instruktorów powiatowych. Po omówieniu ogólnej sytuacji organizacyjnej postanowiono zwołać posiedzenie Rady Okręgowej i ustalić z D-h. Prezesem Rady ostateczny termin posiedzenia na dzień 19 kwietnia r. b. Odnośnie sprawy wydawnictwa „Życie Strażackie" postanowiono obniżyć cenę prenumeraty, uzależniając takową od zebrania konkurencyjnych ofert z drukarń na koszty związane z drukiem i ekspedycją. Na delegatów do Rady Naczelnej do czasu posiedzenia Rady Okręgu Wojewedzkiego powołano D-w: A. Erbego i K. Hempla, którzy w dniu 28 marca r. b. wezmą udział w zwołanym posiedzeniu Rady Naczelnej w Warszawie.

Egzaminy Kwalifikacyjne.

W dniach 14 i 15 marca r- b. w Kazimierzy Wielkiej Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w osobach D-w: st. instr. H. Kurcwega, instr. H. Milbrandta i instr. St. Makowieckiego przeprowadziła egzaminy kwalifikacyjne dla oficerów powiatu pińczowskiego. W III stopniu wyszkolenia podstawowego złożyło egzamin 29 oficerów, w tem 6 z wynikiem bardzo dobrym, 18 — dobrym i 5 — dostatecznym.

W miesiącu kwietniu r. b. egzaminy kwalifikacyjne zostaną przeprowadzone przey Komisję Okręgu Wojewódzkiego dla oficerów powiatu kozienickiego.

O samarytankach i dla samarytanek

Wytyczne prac ż.s.s.p. na rok 1936/37.

W ostatnim numerze „Życia Strażackiego" w artykule p. t. „Wytyczne planu działalności na rok 1936/37" omówione były wytyczne prac na terenie okręgu, między innemi była mowa o wytycznych prac ż. s. s. p., ponieważ wytyczne te były omówione między innemi bardzo ogólnie, a są rzeczą dość ważną, szczególnie dla komendantek, jak również dla Oddz. Pow. pracę tę prowadzących, wobec tego, wytyczne prac ż. s. s. p. omówimy bardziej szczegółowo w artykule dzisiejszym, specjalnie sprawom tym poświęconym, zaczynając od wytycznych prac ż. s. s. p. w Oddz. Pow., a kończąc na pracy w jednostkach.

A więc, jakie prace powinny być podjęte przez Oddz. pow. w dziale organizacyjnym ż.s.s.p. oraz w strażach i poszczególnych jednostkach?

Przedewszystkiem na terenie Oddziału Powiatowego powinien być należycie zorganizowany referat ż. s. s. p., w związku z tem należy dążyć, by w skład zarządu Oddz. Pow. wchodziła przynajmniej jedna kobieta, która byłaby przedstawicielką jednostek ż. s. s. p. z danego powiatu. Na stanowiska te należy wybierać członkinie straży, kobiety społecznie wyrobione, które ułatwiłyby jednostkom pracę na każdym odcinku, tak w okresie organizacyjnym, jak wyszkole-

niowym, a szczególnie w okresie pracy właściwej w terenie, w którym jednostki mają przystąpić do zupełnie wyraźnej oraz zdecydowanej pracy społecznej na zewnątrz.

Jeżeli chodzi o pracę organizacyjną w terenie, to Oddziały Pow. powinny się narazie wstrzymać z organizacją nowych jednostek, przynajmniej do czasu należytego przeorganizowania i przeszkolenia jednostek już istniejących. Reorganizacja jednostek powinna być przeprowadzona w myśl instrukcji o organizacji ż. s. s. p. Przy przeprowadzeniu reorganizacji takie jednostki, które od dłuższego czasu nie wykazują żadnej działalności i nie mają zupełnie warunków do pracy należy zlikwidować.

W strażach tak samo jak w Oddz. Pow. należy dążyć do tego, by w skład zarządu wchodziła jedna kobieta, oczywiście taka, która pracą tą specjalnie się interesuje i może być samarytankom w ten czy inny sposób pomocna — oczywiście muszą być przedtem członkiniami straży. Jeżeli w jakiejś miejscowości znajdzie się więcej niewiast zainteresowanych tą pracą należy zachęcić je do wstępowania w szeregi straży w charakterze członkiń popierających lub czynnych — natomiast nie należy stwarzać opiekunek czy patronatów, nie mieszczących się w ramach organizacyjnych statutu straży.

Straże posiadające jednostki ż. s. s. p. nieprzeorganizowane w myśl instrukcji o organizacji ż. s. s. p powinny je niezwłocznie przeorganizować na etatowe sekcje i patrole, względnie plutony zależnie od liczebności według wymienionej instrukcji.

Te straże, które miały zamiar w roku obecnym zorganizować jednostki ż. s. s. p. powinny się zastanowić nad tem, czy mają ku temu odpowiednie i potrzebne warunki t. zn., czy mają odpowiednią kandydatkę na komendantkę, fundusze na umundurowanie i wyposażenie jednostki w ciągu jednego roku, możliwości uzyskania wykładowców do przeszkolenia w zakresie I st., które powinno być prowadzone w jednostce, a szczególnie lekarza oraz kandydatki na skład jednego plutonu, który powinien liczyć wraz z komendantką 24 osoby, możliwie nienależące do innych organizacji, gdyż wtedy nie mogą tak intensywnie pracować. Przy wyborze kandydatki na komendantkę należy pamiętać o tem, że powinna ona prócz ogólnych kwalifikacyj, dających gwarancję, że pracą pokierować potrafi, posiadać pewne wyrobienie społeczne i być przeszkoloną przed zorganizowaniem jednostki conajmniej w zakresie I stopnia. Stąd wniosek, że te straże, które projektowałyby w roku bieżącym zorganizowanie jednostki, winny w okresie letnim na którymś z kursów przeszkolić kandydatkę na komendantkę i dopiero po przeszkoleniu takim przystąpić do organizacji danej jednostki. Dobre przygotowanie komendantki będzie korzystne tak dla straży jak i samej jednostki. Jednostki bowiem nie mające należytego przygotowania w okresie organizacyjnym, po kilku miesiącach, a nawet roku istnienia ulegały likwidacji, bo niewyszkolone komendantki nie wiedzą co mają z tą jednostką robić. Likwidacja zaś jednostki nie jest przyjemną dla samej straży, która niejednokrotnie w zorganizowanie włoży dużo wysiłku, a czasem i pieniędzy, zniechęcając inne do wstępowania w szeregi samarytańskie i źle wpływa na opinję całości prac samarytańsko-pożarniczych.

Jakie prace powinny być podjęte przez Oddz. Pow., straże i jednostki w dziale wyszkoleniowym?

Na terenie naszego Okręgu daje się jeszcze zauważyć duży brak wyszkolonych komendantek i funkcyjnych, dzięki czemu sprawa szkolenia w jednostkach nie może posuwać się naprzód. Wobec takiego stanu rzeczy w roku bieżącym tak Oddz. Pow. jak i straże powinny w dużej mierze uwzględnić szkolenie komendantek i funkcyjnych. Komendantki i zastępczynie należy szkolić w zakresie I, II, przygotowując je na kurs III stopnia. Sekcyjne i patrolowe — w zakresie I i II st. Pozostałe samarytanki — w zakresie I stopnia. Komendantki i funkcyjne powinny być szkolone na kursach skoszarowanych.

Również ważnym czynnikiem wyszkoleniowym są odprawy. Odprawy dla komendantek jak w roku ubiegłym będą przeprowadzone dwa razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym. Doceniając ważność odpraw, które zawsze uczestniczkom dają nowe wiadomości, straże i komendantki winny dołożyć starań, aby komendantki mogły wziąć udział w każdej odprawie. Od kwietnia r. b. Kielecki Okręg organizuje odprawy wiosenne w następujących terminach i miejscowościach:

Dnia 5.IV b. r. w Zawierciu dla powiatów: Będzińskiego, Częstochowskiego, Olkuskiego, Zawierciańskiego.

Dnia 19.IV b. r. w Busku dla powiatów: Kieleckiego, Pińczowskiego, Stopnickiego.

Dnia 26.IV b. r. w Kozienicach dla powiatów: Radomskiego i Kozienickiego.

Dnia 10.V. b. r. w Ostrowcu dla powiatów: Sandomierskiego i Opatowskiego.

Dnia 17.V. b. r. w Skarżysku-Kam. dla powiatów: Koneckiego, Iłżeckiego i Opoczyńskiego.

Dnia 21.V. b. r. w Miechowie dla powiatu Miechowskiego.

Dnia 24.V. b. r. w Jędrzejowie dla powiatów: Jędrzejowskiego i Pińczowskiego.

Jakie prace powinny być podjęte w dziale zaopatrzenia?

Wszystkie jednostki ż. s. s. p. muszą być umundurowane i posiadać najpotrzebniejszy sprzęt samarytański. Jednostki te, które są nieumundurowane muszą wytężyć wszystkie siły, by w roku bieżącym zdobyć sobie mundury. Będzie to ich pierwszym etapem pracy w dziale zaopatrzenia. Jeżeli straż nie ma pieniędzy należy wysilić własną inicjatywę i imprezami pieniądze zdobyć. Wiem, że jednostki pieniądze różnemi imprezami zdobyć potrafią, tylko jakoś dotąd nie doceniały tej sprawy. W miejscowościach takich, gdzie samarytanki wykazują dużo inicjatywy, pomysłowości i energji potrafią one urządzić imprezy, które im, dzięki dobrej organizacji, dają dość dużo dochodu. Dziwne jednak, że w tych właśnie okolicach, w których udają się wszelkiego rodzaju imprezy, spotyka się dużo jednostek nieumundurowanych, w roku obecnym na to trzeba zwrócić specjalną uwagę.

Jednostki, które są już umundurowane muszą starać się o sprzęt, a mianowicie apteczkę i nosze, względnie maski przeciwgazowe. Jeżeli straż nie posiada pieniędzy i nie może kupić sprzętu znormalizowanego należy sporządzić takowy we własnym zakresie, choćby prymitywny sposobem gospodarczym.

W razie udzielania jakichkolwiek subwencji na sprzęt samarytański, te jednostki mogą tylko na nie liczyć, które będą miały jakikolwiek sprzęt choćby sporządzony sposobem gospodarczym i wykażą się odpowiednią pracą.

Reasumując powyższe wytyczne prac w jednostkach ż. s. s. p. w roku bieżącym, muszą one sięgnąć w głąb jednostek, wyszkolić je, udoskonalić organizację — jednem słowem przygotować pracę możliwie jak najlepiej do tych zadań, jakie czekają je w trzecim okresie pracy właściwej.

Konkurs „Wyścigu Pracy" jednostek ż. s. s. p.

Celem pobudzenia jednostek ż. s. s. p. do intensywniejszej pracy w ramach straży i na zewnątrz, oraz porównania żywotności poszczególnych jednostek, ogłaszamy konkurs „Wyścigu pracy". Konkurs ten będzie obejmował roczny okres pracy jednostek i będzie trwał od 1.IV. 1936 r. do 31.III 1937 r. Jako nagrody za najlepsze wyniki pracy, czyli zdobycie największej ilości punktów według regulaminu, który niżej podajemy Zarząd Okręgu Kieleckiego przyzna następujące nagrody:

1-wsza nagroda — apteczka znormalizowana i dyplom,

2-ga nagroda — nosze znormalizowane i dyplom

3-cia nagroda — bibljoteczka samarytańska i dyplom.

4-ta nagroda — dyplom.

Niezależnie od tego komendantki wyróżnionych jednostek dostaną wyróżnienia indywidualne. W konkursie tym powinny wziąć udział wszystkie jednostki ż. s. s. p. Okręgu Kieleckiego. Wyniki konkursu nietylko mogą przynieść wyróżnienie — nagrodę, ale będą dla mas samarytanek sprawdzianem naszej wartości, szczególnie dla jednostek nie ufających zbytnio w swoje własne siły i dadzą nam dużo moralnego zadowolenia, tembardziej, że wyniki pracy będziemy mogły innym pokazać, szczególnie tym, którzy wątpią w prace samarytanek, bo wiadomo, że codzienną szarą naszą pracę nie wszyscy widzą i przez to nie umieją jej należycie ocenić.

REGULAMIN

Konkursu „Wyścigu Pracy" dla jednostek Żeń. Służb. Sam. Poż.

Cel.

Konkurs organizuje się celem wzmożenia intensywniejszej pracy Ż. S. S. P. oraz lepszego porównania żywotności i wartości poszczególnych jednostek.

Udział.

Do konkursu stają wszystkie jednostki istniejące w dniu 1.III. 1936 r. na terenie Okręgu Kieleckiego i liczące conajmniej jeden patrol 1 — 4 członkinie. Jednostki powstałe po 1.III. 1936 r. nie będą mogły brać udziału w konkursie.

Warunki zdobycia nagrody.

Nagrody przyznane będą 3-m jednostkom ż. s. s. p., które od dnia 1.IV. 1936 r. do dnia 31.III. 37 r. zdobędą największą ilość punktów za wyniki pracy. Nagrody będą przyznawane na podstawie nadsyłanych sprawozdań oraz Inspekcyj.

Sąd Konkursowy.

Przewodniczącym Sądu Konkursowego będzie Inspektor Wojewódzki Okręgu. Referentem Sądu będzie Referentka Okręgu, członków Sądu wyznaczy Zarząd Okręgu Wojewódzkiego. Wyniki konkursu podane będą na odprawach wiosennych w 1937 r. oraz ogłoszone w prasie fachowej i miejscowej.

Nagrody.

Jako pierwszą nagrodę Okręg Wojewódzki przeznacza: kompletną znormalizowaną apteczkę oraz dyplom. Drugą nagrodą będą nosze znormalizowane i dyplom, trzecią nagrodą będzie bibljoteczka samarytańska i dyplom, 4-tą sam dyplom. Oprócz tego komendantka odznaczonej jednostki otrzyma odznaczenie indywidualne.

PUNKTACJA

I. Organizacja.

1)	Za dokooptowanie jednej czynnej członkini .	1 pkt.
2)	„ przeprowadzenie programowej zbiórki na każdą druhnę	1 „
3)	Za przeprowadzenie nadprogramowej zbiórki świetlicowej, za każdą druhnę . . .	1 „
4)	Za prawidłowe i dobrze prowadzone książki .	7 „

II. Wyszkolenie.

1)	Za przeszkolenie w I st. w jednostce jednej druhny	10 pkt.
2)	„ „ jednej druhny na kursie lub obozie	5 „
3)	„ „ komendantki w st. I na kursie .	5 „
4)	„ „ „ „ II „ .	10 „
5)	„ „ „ „ III „ .	15 „
6)	„ „ zastęp. „ „ I „ .	5 „
7)	„ „ „ „ „ II „ .	10 „
8)	„ „ „ „ „ III „ .	15 „
9)	„ „ sekcyjnej lub patrolowej w st. I na kursie	5 „
10)	„ „ „ „ „ „ II „ „	10 „
11)	„ wykonanie pracy ściśle w/g planów kwartalnych w ciągu roku	30 „
12)	„ wykonanie pracy w 75% w/g planów kwartalnych w ciągu roku	20 „
13)	„ wykonanie pracy w 50% w/g planów kwartalnych w ciągu roku	10 „
14)	„ zorganizowanie egzaminu z jednego przedmiotu dla wszystkich członkiń . . .	5 „
15)	„ zorganizowanie egzaminu z I st. dla wszystkich członkiń z pomyślnym wynikiem . .	30 „
16)	„ doszkolenie specjalne po egz. z I st. jednej druchny	5 „
17)	„ „ „ „ „ „ jednego patrolu	10 „
18)	„ „ „ „ „ „ jednej sekcji	20 „
19)	„ „ „ „ „ „ jednego plutonu	40 „

III. Zaopatrzenie.

1)	Za zdobycie apteczki znormalizowanej . .	50 pkt
2)	„ „ „ sposobem gospodarczym	45 „
3)	„ „ noszy standaryzowanych . .	25 „
4)	„ „ „ sposobem gospodarczym .	20 „
5)	„ „ 1 munduru przepisowego . .	3 „
6)	„ „ 1 spodni „ . .	2 „
7)	„ „ 1 kostjumu gimnastycznego przepisow.	2 „
8)	„ „ piłki siatkówki	10 „
9)	„ „ siatki	10 „
10)	„ „ innego sprzętu w. f. . . .	10 „
11)	„ „ 1 podręcznika do bibljoteczki samaryt.	1 „
12)	„ „ kompletnej bibljoteczki samarytańskiej	15 „
13)	„ urządzenie własnej wspólnej z O.S.P. świetlicy	50 „
14)	„ za korzystanie z świetlicy innych organizacji każdorazowo	1 „

IV. Zawody.

1)	Za urządzenie zawodów sam. poż. między dwoma sąsiedniemi jednostkami każda jednostka za udział	5 pkt.
2)	„ zdobycie pierwszego miejsca o 5 punktów więcej jak za udział w każdych zawodach	
3)	„ udział w zawodach rejonowych . .	7 „
4)	„ „ „ powiatowych . .	10 „
5)	„ urządzenie specjalnego pokazu prac samaryt. .	15 „
6)	„ zorganizowanie lokalnych zawodów w. f. między jednostkami ż. s. s. p. lub innemi organizacjami kobiecemi	20 „
7)	„ udział w zawodach w. f. organizowanych przez inne organizacje za udział jednej druchny .	2 „
8)	„ udział jednej druchny w pokazach O.P.L.G. .	2 „
9)	„ każdy zdobyty przez druchny P.O.S . .	5 „
10)	„ „ „ „ „ O.S. . .	5 „
11)	„ udział jednej druchny w zawodach strzeleckich	5 „

12) „ zorganizowanie konkursu prac świetlicowych . 20 pkt.
13) „ udział w konkursie prac świetlicowych za każdą druchnę . . . . . . 5 „
14) „ zorganizowanie obchodu narodowego łącznie z O. S. P. . . . . . 7 „
(udział ż. s. s. p nie może ograniczyć się tylko do obecności. Druchny winny zorganizować deklamacje, inscenizacje, śpiew, żywy obraz i t p. z druhami) za czynny udział 1 d-hny 2 „
15) za zorganizowanie imprezy dochodowej wspólnie z O S. P. . . . . . 10 „
16) „ zorganizowanie imprezy dochodowej z inną organizacją . . . . . 3 „
17) „ zorganizowanie imprezy dochod. samodzielnie 10 „
18) „ umiejętność ładnego śpiewania 1 piosenki strażackiej lub ludowej . . . . . 1 „

V. Praca właściwa.

1) Za zorganizowanie punktu doraźnej pomocy samarytańskiej . . . . . 30 „
2) „ każdorazową pomoc w nagłych wypadkaeh . 5 „
3) „ zorganizowanie imprezy mającej na celu szerzenie higieny . . . . . 30 „
4) „ czynny udział każdej druchny w takiej imprezie czy in. pracy mającej na celu szerzenie hygieny 3 „
5) „ współpracę w tym kierunku każdej druchny z innemi organizacjami . . . 3 „
6) „ udział jednej druchny w akcji gaszenia pożaru 3 „
7) „ „ „ „ „ samarytańskiej (pomoc pogorzelcom, w razie epidemji, powodzi, głodu i t. p. . . . . . 3 „
8) „ zorganizowanie czasowej ochronki czy inne prace mające na celu akcję zapobiegawczą . 20 „
za udział każdej druchny w tych pracach . 3 „
9) „ za prowadzenie stałej świetlicy dostępnej dla miejscowej ludności za każdorazowe zajęcia 5 „

Prace nieobjęte punktacją.

Sąd konkursowy zastrzega sobie prawo uwzględnienia i tych prac ż. s. s. p., które nie są wymienione w punktacji niniejszego regulaminu.

Meldunki i sprawozdania.

O wszystkich imprezach i zawodach czy innych nieobjętych kwartalnym planem pracy należy zawiadamiać Oddz. Pow. najlepiej przed zorganizowaniem, jeśli tego uczynić nie można np. w wypadkach pożaru należy złożyć meldunek po fakcie, możliwie wyczerpujący, przedewszystkiem kto brał udział i co zrobiono.

Jeżeli jednostka nie może przesłać meldunku odrazu, może to zrobić najpóźniej przy składaniu sprawozdania kwartalnego.

O zdobyciu sprzętu, apteczki samarytańskiej, lub mundurów i t. p.: należy złożyć meldunek do Oddz Pow. z zaznaczeniem jaki sprzęt, ile kosztuje i skąd wzięto pieniądze i t. p.

O innych pracach programowych należy składać sprawozdania kwartalne według ustalonych schematów w przepisowych terminach.

Punkty Karne.

Od ogólnej ilości zdobytych punktów będą odliczone punkty karne, a mianowicie:

Za nienadesłanie w terminie kwartalnego sprawozdania po 5 punktów karnych za 1 dzień zwłoki

Za nienadesłanie w terminie planu pracy 10 karnych punktów za każdy dzień zwłoki, przyczem terminy liczą się od dnia, w którym plan lub sprawozdanie powinno być złożone lub nadesłane do Oddziału Powiatowego t zn. do 5 pierwszego miesiąca każdego kwartału.

Za niestawienie sie ż. s. s. p. na zbiórkę alarmową O S.P. za każdą druchnę 3 punkty karne.

Za nieobecność na zbiórce programowej za każdą druchnę 2 punkty karne, na zbiórce nadprogramowej za każdą druchnę 1 punkt karny,

Za nieprzybycie jednostki ż. s. s p na zjazd rejonowy 15 punktów karnych.

Za nieprzybycie jednostki ż. s. s. p. na zjazd powiatowy 25 pkt. karnych.

Wykrycie jakiejkolwiek niezgodności w meldunkach i sprawozdaniach o pracy odbiera jednostce ż. s. s. p. wszystkie zdobyte punkty.

Różne.

Meldunki o pracy ż. s. s. p. muszą być aktualne i prawdziwe i nie mogą do Oddziału Powiat wpłynąć później jak w tym kwartale jak prace zostały wykonane lub zdobyty sprzęt.

KOMUNIKATY

Podajemy do wiadomości wszystkim druchnom, że już się ukazał „Kalendarzyk Samarytanki". Na treść kalendarzyka składają się wskazówki do każdej dziedziny pracy ż. s. s. p Będzie on więc cennym nabytkiem nietylko dla komendantki, która może tam znaleźć wszystkie wskazania dotyczące pracy, ale i dla każdej samarytanki. Niżej podajemy spis treści kalendarzyka w celu zorjentowania komendantek co mogą w kalendarzyku znaleźć:

1. Praca społeczna,
2. Idea służby samarytańsko - pożarniczej,
3. Cele i zadania ż. s. s. p.,
4. Ile nas jest i co posiadamy,
5. Referentki i instruktorki ż. s. s. p.,
6. Jak zorganizować jednostkę ż. s. s. p.,
7. Jak zorganizować prace w jednostce,
8. Wyekwipowanie jednostki ż. s. s. p.,
9. Ratownictwo,
10. Samarytanki a o p. l. poż.,
11. Samarytanki w świetlicy,
12. Urządzenie świetlicy,
13. Odczyty w świetlicy,
14. Przedstawienia w świetlicy,
15. Samarytanka - bibljotekarka,
16. Na zjazdach i zawodach,
17. Program udziału w zjazdach,
18. Przygotowania do zjazdów i zawodów,
19. Zachowanie się na zjeździe,
20. Konkursy,
21. Wycieczki krajoznawcze,
22. Tablice ściegów,
23. Kobiety w Polsce,
24. Kobiety w literaturze.

Przypominamy, że nadchodzi drugi kwartał, komendantki winny więc niezwłocznie opracować plany kwartalne i sprawozdania za kwartał ubiegły. Opracowując plany, należy przewidzieć przedewszystkiem szkolenie praktyczne a więc ćwiczenia, bądź to pożarnicze bądź samarytańskie czy opl. oraz wychowanie fizyczne.

W związku z nadsyłaniem planów i sprawozdań polecamy komendantkom dokładne zapoznanie się z regulaminem konkursu, który za nienadesłanie w terminie sprawozdań i planów przewiduje punkty karne i sprawozdania tego kwartału będą już brane pod uwagę Sądzimy, że żadna z druchen nie zechce zacząć konkursu od punktów karnych. Pamiętajcie więc druchny o punktualnem nadesłaniu sprawozdań i planów.

Z życia i pracy Żeńskiego Oddziału Samarytańsko-Pożarniczego w Chodowie.

W dniu 12 stycznia 1936 r. Ochotnicza Straż Pożarna, dzięki staraniom Druchny Komendantki J. Dzięciołówny i drużyny Samarytańskiej, urządziła tradycyjny opłatek i zabawę dla zaproszonych gości, wśród których zauważyliśmy Przewielebnego Księdza Proboszcza Wacława Durlika, D ha Powiatowego Instruktora Stefana Makowieckiego, p. Wójta Gminy, p. Sekretarza z żoną, Komendanta Post P. P. oraz cały szereg D hów Prezesów i Naczelników z sąsiednich straży. Licznie zebrani goście podziwiali skromnie zaopatrzone w potrawy lecz pięknie przybrane stoły.

Należy wspomnieć, że stoły te były własnoręcznie przystrojone przez Druchny Samarytanki. Stary budynek poszkolny w Chodowie dawno nie widział tylu gości. Pięknie udekorowana sala robiła miłe wrażenie, a opieka Druchen i Druhów sprawiła, że każdy kto przybył po paru chwilach czuł się jak u siebie w domu. To też nastrój panował serdeczny i miły.

Usadowiono się przy stołach. Zapalono świeczki na choince. mieniącej się wszystkiemi kolorami tęczy — od świecidełek i ubiorów (praca rączek druchen samarytanek). Rozbrzmiały nasze stare kolędy, śpiewał je chór samarytanek. Dziwnie rzewnie zrobiło się na sercu Ładne i zharmonizowane głosy druchen wzbudzały podziw. Zazdrościli goście, że u nich w oddziałach nie ma takiego chóru. Tak, dużo pracy włożyła Druchna Kom. J. Dzięciołówna, by chór postawić na tak wysokim poziomie. A i drużyna męska, nie chcąc pozostać w tyle, również zaśpiewała kilka ładnych kolęd.

Zaczęto dzielić się opłatkiem — składając sobie życzenia. Gwarno i wesoło rozpoczęto hebatkę. A spożywszy smaczne ciasteczka, placuszki i torty — usunięto stoły Orkiestra zagrała skocznego, niejednego chłopca podrywając do tańca. Lecz cóż to? Gdzież podziały się druchny? Zniknęły. Zrobiło się mniej gwarno — lecz nie na długo. Za chwilę wbiegły na salę zwinne, zgrabne jak sarenki, przebrane w strój marynarzy i zaczęły — z właściwą im werwą — taniec marynarzy, przeplatany śpiewkami. Lśniły się im oczy, uśmiechały się twarze, gdy w takt melodji wykonywały cały szereg, dosyć skomplikowanych ruchów.

Taniec ten wzbudził wśród widzów duży zachwyt a wykonawczynie oklaskiwano z uznaniem.

Bo choć my tu wszyscy z daleka od naszego Polskiego Morza to jednak wszystkie serca biją żywiej, gdy cokolwiek nam je przypomni.

Niemilknące oklaski długo słychać było, jako nagrodę dla wykonawczyń. A ze względu na to, że druchny samarytanki są już dobremi strażakami, a wobec tego rozumieją, że radością należy się dzielić — skończyły solo, ustępując innym i dając hasło do tańca ogólnego. Wesoło bawiono się do późnych godzin.

Zaznaczyć jeszcze należy, że wśród zaproszonych gości byli rodzice druchen, nadając swoisty rodzinny ton całej zabawie.

Druh Instruktor Stefan Makowiecki w imieniu Władz Oddziału wyraził Druchnom Samarytankom uznanie i życzenie by dla wszystkich pozostałych drużyn Z. S. S. P. w Oddziale Miechowskim drużyna z Chodowa stała się wzorem, przodownicą w zbożnej samarytańskiej pracy.

Pracujcież dalej druchny samarytanki z Chodowa, kształćcie i nieście wesołość i pogodę ducha, ofiarność i oświatę w nasze wsie i osady. Bądźcie równie dzielnemi tak przy pracy podczas pożarów w niesieniu pomocy cierpiącym jak i podczas swych zabaw — wieczornic.

Z ŻYCIA STRAŻY

Z działalności Oddziałów Powiatowych i O. S. P.

ODDZIAŁ KIELECKI.

50-lecie pracy muzycznej.

Franciszek Bednarz,
kapelmistrz orkiestry Straży Pożarnej w Kielcach,
Jubilat 50-lecia pracy muzycznej.

W dniu 14 marca r. b. w Teatrze Polskim w Kielcach odbył się uroczysty koncert jubileuszowy dla uczczenia 50 cio-lecia pracy muzycznej d ha Franciszka Bednarza, kapelmistrza orkiestry straży pożarnej w Kielcach.

Uroczystość jubileuszowa zorganizowana została z inicjatywy zarządu straży pożarnej w Kielcach, który powołał Komitet Wykonawczy, składający się z przedstawicieli organizacyj społecznych i muzycznych oraz członków straży.

W koncercie tym udział wzięły: chór mieszany Towarzystwa Miłośników Sztuki w Kielcach pod batutą prof. K. Słomkowskiego, orkiestra symfoniczna 4 p. p. leg., wydatnie powiększona przez współudział miejscowych sił muzycznych pod dyrekcją kplm. por. M Firka oraz orkiestry straży pożarnej kieleckiej pod dyrekcją Jubilata. Koncert przy wypełnionej po brzegi sali publicznością wypadł świetnie, dając prawdziwą ucztę artystyczną o podniosłym i miłym nastroju uroczystym. Delegacje różnych organizacyj i straży z d-hem Prezesem Biłowickim na czele, który wygłosił okolicznościowe przemówienie, złożyły Jubilatowi życzenia, wręczając cenne upominki. W składanych życzeniach podkreślano zasługi sędziwego Jubilata, który z wielkiem wzruszeniem dziękował za okazane Mu serca w tak podniosłej i uroczystej dla Niego chwili. Na uroczystości tej z ramienia Okręgu Kieleckiego wzięli udział D-wie: wiceprezes K. Hempel i inspektor J. Plebanek.

Druh Franciszek Bednarz ukończył z odznaczeniem konserwatorjum krakowskie i warszawskie, był kapelmistrzem wielu orkiestr wojskowych i kolejowej w Skarżysku, zdobywając wiele nagród na konkursach muzycznych. Od wybuchu wojny światowej do obecnej chwili kieruje i prowadzi orkiestrę straży pożarnej w Kielcach, stawiając ją na wysokim poziomie artystycznym. Sędziwemu Jubilatowi życzymy wszelkiej pomyślności, by dalszą owocną swoją pracę na niwie muzycznej wykonywał jeszcze przez długie lata.

Konferencja i odprawa.

W dniu 8 marca 1936 r. odbyła się w Kielcach pod przewodnictwem d-ha K. Hempla, prezesa Oddziału Kieleckiego jednodniowa konferencja naczelników, prezesów, sekretarzy i skarbników O.S.P. z terenu powiatu kieleckiego.

Na konferenję przybyło 37 naczelników Straży i 77 członków Zarządów Straży, reprezentujących 37 jednostek organizacyjnych. Konferencję zagaił d-h Hempel, witając zebranych i omawiając cele zwołanej konferencji. Po powitaniu zebrani rozdzielili się na 2 grupy, obejmujące oddzielnie naczelników, a oddzielnie członków Zarządów Straży. Na odprawie naczelników omówiono sprawy wyszkoleniowe ze szczególnem uwzględnieniem przygotowania drużyn do zawodów rejonowych, obsługę sprzętu motorowego, odprawianie rad sztabowych i odpraw, środki alarmowe, służbę łączności, zaopatrzenie wodne, budowę i urządzenie remiz strażackich, prowadzenie ksiąg naczelnictwa i sprawę opracowywania planów działalności i zaopatrzenia w sprzęt.

Na konferencji prezesów, sekretarzy i skarbników wyjaśniono statut, omówiono sposób prowadzenia zebrań walnych, prowadzenie kancelarji, rachunkowości opracowywanie planów działalności i preliminarzy budżetowych, oraz sprawę czytelnictwa i bibljotek fachowych.

Sprawy te referowali druhowie K. Hempel, prezes Oddziału, A. Babiarz instruktor powiatowy, E Reguła nacz. rej i G. Fiedler nacz. rej.

Na zakończenie odprawy przybył d-h Prezes Rady Oddziału Starosta S. Porembalski, który po przywitaniu Go przez D-ha Hempla, wygłosił dłuższe przemówienie o celach i pracach strażactwa, podkreślając konieczność fachowego przygotowani strażaków, oraz oszczędności w prowadzeniu gospodarki finansowej. Część swego przemówienia poświęcił d-h Prezes uczczeniu zasług d-ha Karsza, nacz. O. S. P. w Kielcach, pracującego od 40 lat na polu pożarnictwa.

Odprawę po 4 i pół godzinnych obradach zakończono o godz. 15.30 odśpiewaniem pieśni „Boże coś Polskę".

ODDZIAŁ MIECHOWSKI.

Referat przeciwpożarowy.

Na odprawie burmistrzów, wójtów i sekretarzy gmin, odbytej w dniu 3.I. 1936 r. w sali Rzemieślników w Miechowie w obecności Pana Starosty Powiatowego Jana Zaufalla, D-h instr. Makowiecki wygłosił referat na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego, który podajemy w skróceniu:

I. Dozór nad strażami p.p. Burmistrzów i Wójtów na terenie ich gmin.

Bezpośrednią kontrolę nad działalnością miejscowych straży pożarnych sprawują przełożeni gmin przez dozór prac straży. Przełożony Gminy powinien najmniej 2 razy do roku przeprowadzić kontrolę stanu pogotowia bojowego przez urządzenie alarmu straży.

Dalszą kontrolę prac straży prowadzi Przełożony Gminy przez swoich delegatów w zarządach straży § 19 Statutu Stowarzyszenia straży pożarnej. Kontrola ta jest konieczna ze względu na cały szereg spraw, które zazębiają się z działalnością Urzędu Gminy i prac Gminnej Komisji Przeciwpożarowej.

II. Konie do wyjazdów do pożarów.

Sprawa ta została całkowicie uregulowana przez zarządzenie Wydziału Powiatowego i Zarządy Gminne wyznaczyły i dały do dyspozycji straży pożarnych po 3-4 par koni, z których wszystkie straże korzystają. Środki lokomocji są całkowicie zapewnione.

III. Gongi.

Proszę polecić strażom pożarnym do konserwowania zawieszone gongi, a tam gdzie słyszalność ich jest bardzo mała — należy jeszcze założyć dodatkowe gongi.

IV. Stróże nocni.

Praca stróży nocnych nie przedstawia się dodatnio. Brak należytej kontroli. Dlatego proszę przekazać uprawnienie do kontroli stróży nocnych Naczelnikom Rejonów i Straży. Przez stałą i systematyczną kontrolę, bezpieczeństwo wsi i osad podniesione, a tem samem przy początku powstania pożaru zostanie zaalarmowana straż pożarna i ludność. Opieszałych i nie wykonujących swych obowiązków — proszę pociągnąć do odpowiedzialności.

V. Praca Gminnych Komisji Przeciwpożarowych.

Dział ten pracy jest zaniedbany i prowadzi się dorywczo — co w rezultacie nie daje pozytywnych wyników.

Przeprowadzone przeze mnie lotne kontrole strychów i kominów ujawniły niedogląd G. K. P. — wskutek czego coraz to częstsze pożary powstałe od wadliwej budowy kominów lub złego ich utrzymania.

Jako charakterystyczny przykład: — masowy pożar we wsi Marcinkowice gminy Kozłów, gdzie od zaniedbanego stanu komina w czworaku — spaliło się 17 budynków w 1935 r. Często toleruje G. K. P. niedociągnięcia w tym dziale, a co w rezultacie obniża bezpieczeństwo przeciwpożarowe powiatu. Jeżeli chodzi o nadsyłanie odpisów protokółów posiedzeń G.K.P. to za czas od 1.IV. 1935 r. do 3.I. 1935 r. nadesłało tylko 5 gmin na 27, a mianowicie: 1) Chodów — 2 protokuły, 2) Książ Wielki — 1 prot., 3) Pałecznica — 1 protok., 4) Rzerzuźnia — 1 protok., i 5) Tczyca — protok. Stwierdzam, iż w tych gminach rzeczywiście są prowadzone oględziny strychów i kominów.

Sprawa wykonania zarządzenia przeciwpożarowego „Rozporządzenie przeciwpożarowe Wojewody kieleckiego" z dnia 18.VII. 1931 r. ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim Nr. 16 poz. 262 — jest wykonane. Mieszkańcy wsi (właściciele nieruchomości) nie nale-

żący do straży jako członkowie czynni i popierający nie utrzymują narzędzi przeciwpożarowych. Wobec czego w razie pożaru często zachodzą wypadki, że sprzęt straży jest niewystarczający.

Sprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego powiatu jest silnie zagrożona i dlatego coraz to częstsze są pożary w powiecie i przekraczają one około 40% pożarów w roku 1934-35 w/g oświadczenia Inspektoratu P.Z.U.W. w Miechowie.

Wysiłki ochotniczego strażactwa nie mogą dać konkretnych rezultatów, jeżeli praca Gminnych Komisji Przeciwpożarowych, nie będzie szła w kierunku akcji zapobiegawczej, która jest podstawowym obowiązkiem prac Gmin.

Praca kominiarzy w powiecie, których jest 14, jest żadną. Wycier kominów prowadzony jest źle, niesystematycznie. Kominiarze, prowadząc wycier kominów nie zwracają uwagi na stan kominów i nie meldują o tem Gminie — Gminnej Komisji Przeciwpożarowej. Dlatego należy zwrócić uwagę na pracę kominiarzy i o wszystkich niedokładnościach lub zaniedbaniach proszę mnie powiadomić w jak najkrótszym czasie.

Częste uwagi o dużej ilości pożarów ze strony Okręgu Wojewódzkiego Zw. Str. R. P w Kielcach i Inspektoratu P. Z. U. W. w Miechowie zmuszają mnie do stałego podciągania Och. Straży Pożarnych, które ofiarną swą pracą, pełną poświęceń — nie są w stanie opanować klęsk pożarowych wobec niedostatecznego wyposarzenia w sprzęt — a najważniejsze to węże tłoczne. Przydział węży dla straży ze stony P. Z U. W. jest tak minimalny, że nie pokrywa on zużycia tych węży przy pożarach.

VI. Składki straży.

Cały szereg straży zalega w opłacie swych składek członkowskich, wobec czego proszę p.p. Burmistrzów i Wójtów o wpłacenie tych kwot do kasy Oddz. Powiatowego — Pan Starosta polecił wpłacić składki za straże.

ODDZIAŁ RADOMSKI.

Posiedzenie Zarządu Powiatowego

W dniu 17. III. r. b. odbyło się w Radomiu kolejne posiedzenie Zarządu Radomskiego Oddziału Powiatowego Związku, w którem wzięli udział wszyscy Członkowie Zarządu.

Zarząd Powiatowy pod przewodnictwem D-ha Prezesa J. Makulca rozpatrzył i załatwił szereg bieżących spraw straży natury organizacyjnej.

Jednocześnie ułożony został projekt budżetu Oddziału na 1936/37 r. budż., który zamyka się, w stosunku do lat ubiegłych, sumą b. skromą, bo zaledwie 9.080 zł. Podkreślić w tym wypadku należy, że Radomski Zarząd Powiatowy od kilku lat zerwał już ze sztucznym „rozdmuchiwaniem" budżetu i układa budżety aczkolwiek może skromne, w stosunku do innych powiatów to jednak dające pełną rękojmię całkowitej realizacji,

Ożywiona działalność Zarządu Powiatowego w ostatnim roku dała b. dobre rezultaty. Rozpoczynając 1935/36 rok działalności, Zarząd Powiatowy znalazł się w sytuacji wprost krytycznej, a to z powodu zmniejszenia przez Województwo subwencji od Wydziału Powiatowego na pracę bieżącą Zwiazku. Jednak przedsiębiorczość jak Prezesa Zarządu Powiatowego D-ha J. Makulca tak i reszty Członków Zarządu, którzy prześcigali się w działalności, pozwoliła Zarządowi Powiatowemu wybrnąć z „tarapatów" korporacyjnych i utrzymać normalny tok pracy. Zakreślony plan działalności został w całości prawie wykonany.

Dużą zasługę należy również przypisać wszystkim Zarządom Straży w powiecie, które na apel Władz Powiatowych, dokładały wszystkich starań, aby piętrzące się trudności pokonać i rozpoczętej pracy nie przerywać.

Na zaprojektowanej w m-cu kwietniu r. b. Radzie Powiatowej, Zarząd zda sprawozdanie ze swej działalności napewno z pełnem przeświadczeniem o dobrze spełnionym obowiązku korporacyjnym w zakresie powierzonych mandatów.

Powiatowa Odprawa Oficerów Straży

W dniu 29. III. r b. odbyła się w Radomiu Powiatowa Odprawa Naczelników i Zastępców O.S.P. z terenu pow radomskiego. Odprawa została obesłana przez 76 delegatów straży na ogólną ilość 83 straży. Odprawę zaszczycił swą obecnością Starosta Powiatowy i Prezes Rady Powiatowej Związku D-h Jerzy Tramecourt. Nieobecnego z powodu choroby Prezesa Powiatowego Zarządu Druha J. Makulca zastępował I-Viceprezes B. Mozal.

Po zagajeniu odprawy przez Pana Starostę J. Tramecourta i uczczeniu przez powstanie zmarłych w ostatnim roku oficerów straży (ś. p Rejonowego Stanisława Pękackiego i Komendanta Władysława Weinbergera) omówione zostały przez D-ha Instruktora Powiatowego J. Pieńkowskiego sprawy organizacyjne i ogólne spostrzeżenia polustracyjne, w których uzgodniono sposób alarmowania straży, utrzymanie remiz, sprawy administracyjne oraz plany działalności i budżety na rok bieżący

Z kolei omówione zostały sprawy wyszkoleniowe w bież. okresie letnim oraz ustalono miejscowości w których odbędą się tegoroczne zawody rejonowe.

Druh Instruktor J. Pieńkowski szczególny nacisk położył na dokończenie kursów I-stopnia w tych strażach, które dotychczas jeszcze wyszkolenia podstawowego I-stopnia nie zakończyły. Jako ostateczny termin zakończenia kursów I st. ustalono 1.10. r. b.

Biorąc pod uwagę, że jeszcze niewszyscy oficerowie straży posiadają III stopień wyszkol. podstaw. D-h Instruktor zwrócił uwagę obecnym na samodokształcanie się w tym kierunku, gdyż po zakończeniu zawodów rejonowych, Związek weźmie na egzaminy wszystkich oficerów, którzy nie uzyskali III-stopnia.

Po dokładnem omówieniu sposobu prowadzenia wyszkolenia w strażach, zostały rozpatrzone następnie sprawy techniczne i zaopatrzenie straży w sprzęt.

Szczególnie ożywiona dyskusja wyłoniła się nad zaopatrywaniem w sprzęt straży przez P.Z.U.W. który w ostatnich czasach sprawę powyższą z niewiadomych bliżej powodów zbyt lekko traktuje, w wyniku zaś czego zdażają się już wypadki, że straże do pożarów wyjeżdżają bez węży i akcję ratowniczą prowadzą w b. ciężkich warunkach terenowych.

Na zakończenie omówiono szereg spraw i bolączek straży, wynikających z pracy w warunkach lokalnych, poczem D h Viceprezes B. Mozal odprawę zakończył apelem do zebranych o dalszą intensywną pracę w tempie dotychczasowem.

Pięciogodzinne obrady dały wynik b. dodatni i pozwoliły jak Oddziałowi Powiatowemu tak i strażom sprecyzować pogląd na obecną sytuację i warunki, w jakich straże pow. radomskiego pracują, jak również usunąć cały szereg niedomówień i nieścisłości, spotykanych dotychczas w codziennej żmudnej pracy strażackiej.

Z żałobnej Karty

Bezlitosna śmierć znów zabrała z szeregów strażackich jednego z długoletnich i zasłużonych działaczy. Dnia 15.III 1936 r. zmarł w Bystrej ś.p. Druh Władysław Weinberger — Naczelnik Straży Pożarnej w Radomiu oraz Komendant Garnizonu Radomskiego.

Władysław Weinberger
Naczelnik Straży Pożarnej w Radomiu
oraz Komendant Garnizonu Radomskiego.

Zmarły urodził się w roku 1877 w Końskich, woj. Kieleckiego. W roku 1897 po ukończeniu Seminarjum Nauczycielskiego w Solcu poświęca się zawodowi nauczycielskiemu, pracując jako kierownik szkoły w Witaszynie i Stąporkowie. Praca nauczycielska w okresie walki o polskość szkoły była ciężka i żmudna, prowadzona wśród ciągłego śledztwa i szykan ze strony władz rosyjskich. Nie przerażało to jednak zmarłego, to też prowadzi naukę w języku polskim. W rezultacie zostaje aresztowany i skazany na więzienie w r. 1906. Po wyjściu z więzienia, gdy nadal naucza w języku polskim i czynnie występuje w organizacjach bojowych zostaje powtórnie aresztowany, a nadto rząd rosyjski odbiera Mu prawo nauczania. Wypuszczony z więzienia kończy w Warszawie Kursa buchalteryjne i pracuje jako buchalter. W roku 1900 styka się poraz pierwszy z pożarnictwem i wstępuje do Straży w Stąporkowie, gdzie po pewnym czasie zostaje d-cą oddziału. W roku 1913 w Bodzechowie obejmuje naczelnikostwo straży i prowadzi ją do roku 1915, w którym to roku zawierucha wojenna oddziela go od rodziny, rzucając w głąb Rosji, gdzie jako oficer przechodzi całą wojnę. Po rewolucji w r. 1919 wraca do kraju, poświęcając się służbie samorządowej i zostaje wybrany viceprezydentem m. Ostrowca.

Nie zapominając na obczyźnie o idei pożarniczej, wciąga się znów do pracy strażackiej, jako z-ca naczelnika, a od r. 1924 jako naczelnik Straży w Ostrowcu Kieleckim i delegat Zw. Miast Polskich do Rady Naczelnej Gł. Związku.

W roku 1926 zostaje wybrany do Zarządu Zw. Województwa Kieleckiego i pozostaje na tem stanowisku przez kilka lat w okresie największych prac organizacyjnych. W uznaniu wysiłków i prac położonych dla dobra Straży w Ostrowcu i wogóle dla rozwoju pożarnictwa zostaje odznaczony w roku 1926 srebrnym, a w r. 1929 r. złotym medalem zasługi.

W roku 1930 przechodzi na stanowisko naczelnika Wydziału Finansowego m. Radomia i natychmiast wciąga się w szeregi Straży jako wiceprezes Zarządu, a następnie jako Naczelnik O. S. P. Radom i Komendant Garnizonu Straży m. Radomia, który to mandat piastował do dnia zgonu.

Ś. p. Druh Weinberger dał się poznać w okresie całego Swego życia jako nieoceniony pracownik społeczny. Nie było bodaj organizacji, w którejby nie pracował, wydając z siebie maksimum energji. W dowód uznania szereg organizacji obdarzyło go członkostwem honorowym.

Zmarły prócz wymienionych posiadał jeszcze następujące odznaczenia Złoty Medal Zasługi Zw. Straży Pożarnych Republiki Czechosłowackiej i Medal 10-lecia tejże Republiki, Dyplom uznania Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego, honorową odznakę walki o Szkołę Polską, honorową odznakę oficerską 3 p. p. leg., odznakę honorową II stop. Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny i szereg innych. Jak zmarły umiłował służbę strażacką świadczy fakt, że ostatniem Jego życzeniem było, aby został pochowany w mundurze korporacyjnym (strażackim).

36 lat owocnej służby dla dobra rodzimego strażactwa, 36 lat umiłowania idei i niezmordowanych wysiłków, które dały poznać zmarłego jako nieocenionego działacza znanego w Polsce całej, zjednało Mu uznanie i szacunek tych wszystkich, z którymi w służbie strażackiej się stykał.

Choć odszedł w zaświaty jednak pozostanie na zawsze w sercach tych, którzy z nim współpracowali.

Cześć Jego pamięci.

W dniu 16 lutego r. b. zmarł sędzia ś. p. Józef Sendra — Prezes O. P. i O. S. P. w Olkuszu, przeżywszy lat 57.

S. p. Sendra należał do ludzi pełnych poświęcenia w pracy społecznej o wyjątkowych zaletach duszy i charakteru. Karjerę sądowniczą rozpoczął w 1894 r., pracując kolejno w Kielcach, Koszycach, Wolbromiu, Jędrzejowie i Olkuszu, żywo interesując się działalnością pożarniczą. W roku 1927 po przybyciu do Olkusza staje w szeregach Ochotniczej Straży Pożarnej, piastując godność prezesa straży, a od roku 1934 do dnia zgonu był jednocześnie prezesem Oddziału Powiatowego Związku Straży Pożar-

nych R. P. w Olkuszu. W latach wojny światowej. gdy losy rzuciły go w głąb Rosji do Woroneża wybitnie pracuje nad ulżeniem doli Polakom w Rosji, a po powrocie do kraju został powołany na pełnomocnika Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa, Gorliwą swoją pracą czy to w pracy zawodowej jak i na powierzonych Mu odcinkach społecznych zdobył sobie wiele uznania. Pracował od zarania swojego wieku ponad siły — był zawsze dla innych sprawiedliwym, a dla siebie surowym. W działalności strażackiej za specjalne wyróżnienie został odznaczony „Srebrnym Medalem Zasługi" za zasługi położone na polu strażactwa rodzimego.

W pogrzebie wzięli udział prawnicy, sędziowie, straże pożarne ze wszystkich zakątków powiatu olkuskiego, miejscowe organizacje społeczne i delegacje oraz tłumy olkuszan. Nad mogiłą wygłoszono cały szereg przemówień podkreślających Jego zasługi państwowe i społeczne. W imieniu strażactwa i Związku przemówienie wygłosili: D-h R. Herman — delegat Okręgu Kieleckiego, dekorując trumnę Medalem Zasługi w asyście st. instr. Karkowskiego, w imieniu straży — d-h J. Jarno i w końcu wiceprezes Oddziału Powiat. d-h K. Królikowski, składając ostatni meldunek i raport swemu Zwierzchnikowi, które wywarły na wszystkich głębokie wrażenie.

Po ciężkiej i znojnej pracy spoczął na wieki w ziemi olkuskiej, z której pochodził i którą tak mocno pokochał.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Jak grom przeleciała przez m. Miechów i powiat wiadomość, iż w dniu 5.III. 1936, w godzinach wieczornych zmarł D-h Wł. Summ - długoletni działacz Ochotniczego Strażactwa i Sekretarz Wydziału Powiatowego w Miechowie po krótkich, a ciężkich cierpieniach. W dniu 7.III rb. nastąpił pogrzeb, w którym wzięło udział społeczeństwo, urzędy i organizacje całego powiatu. Pogrążone w bólu żegnało Ochotnicze Strażactwo swego Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. W zjeździe wzięło udział 17 Stowarzyszeń O. S. P. w ogólnej liczbie 24 oficerów i 120 druhów. Przy postępującej trumnie 8 druhów oficerów pełniło wartę honorową. Na czele pogrzebu postępowała kompanja honorowa w sile 120 druhów pod komendą D-ha P. Spiechowicza Naczelnika Rejonu VII.

Wśród masy wieńców wyróżniał się wieniec od Zarządu Oddziału Powiatowego i Ochotniczego Strażactwa.

Żegnamy Cię Druhu naszem strażackiem „Czołem"

Dnia 26 listopada 1935 r. zmarł Naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Gadce Druh Stanisław Wróblewski — Leśniczy lasów państwowych w Gadce.

S. p. Druh Stanisław Wróblewski pracował od roku 1931 do 1933 jako prezes, od 1933 do czasu śmierci jako Naczelnik Straży i Zastępca Naczelnika Rejonu Mirzec.

O. S. P. w Gadce dotkliwie odczuła śmierć swego Naczelnika, a pragnąc złożyć hołd Jego Pamięci wzięła przez delegację w składzie 6 ciu D-hów udział w pogrzebie w Stromcu pow. Radomski.

Cześć Jego Pamięci!

Dnia 15 grudnia 1935 r. zmarł członek O. S. P. Małomierzyce Druh Pawlak Jan.

Ś. p. Druh Pawlak był członkiem straży od jej założenia i przez cały czas służby obowiązki swe spełniał gorliwie.

Cześć Jego Pamięci!

Odznaczenia

Uchwałą Zarządu Kieleckiego Okręgu Zw. Str. Poż. R. P. z dn. 21.VI 35. protokół Nr. 18 przyznano:

Znak za wysługę X lat.

Druhom O. S. P.: Ottonowi Knefelowi, nacz., Józefowi Rokoszowi, d-cy oddz., Józefowi Augustyńskiemu, pluton., Czesławowi Nollowi, sekcyjn., Stanisławowi Szydło — szereg. — wszyscy z O.S.P. Deichsel w Sosnowcu.

Józefowi Flakowi — czł. Kom. Rew., Antoniemu Czcionce — zast. gosp., Janowi Flakowi — skarbn., Ignacemu Koziełowi — gosp., Sylwestrowi Kopce — zast. nacz., Szczepanowi Flakowi — nacz., Stanisławowi Kozłowi — adjut., Ignacemu Ferdynowi — sekretarz. — wszyscy z O.S.P. Strzyżowice.

Antoniemu Sitko — szereg., Stanisławowi Polakowi — szereg., Janowi Polakowi — sekcyjn., Stanisławowi Pawełczykowi — szereg. — wszyscy z O.S.P. Wojkowice Komorne.

Stanisławowi Bałazińskiemu — nacz., Leonowi Kokosińskiemu — czł. Zarz., Janowi Słomie — v-prezesowi, Władysławowi Borkowskiemu — d-cy oddz., Wojciechowi Sobczykowi — d-cy oddz., Władyslawowi Miśkiewiczowi — gosp., Stanisławowi Turczynowi — szereg., Janowi Prokopowi — adjut., Antoniemu Bąkowi — sierż. — wszyscy z O.S.P. Januszewice.

Benedyktowi Kwiatkowskiemu — sekcyjn., Jakóbowi Mnichowi — nacz., Janowi Żurawskiemu — szereg., Józefowi Praskowi — szereg., Janowi Bojanowiczowi — sekcyjn. — wszyscy z O.S.P. Błotnica.

Stanisławowi Iwańskiemu — plut., Stanisławowi Harężie — szereg. — obydwaj z O.S.P. Zakrzów.

Franciszkowi Salewskiemu — szereg., Adamowi Orłowskiemu — szereg., Mieczysławowi Skoczkowi — szereg., Marcelemu Iwańskiemu — szereg., Adamowi Królikowskiemu — szereg. wszyscy z O.S.P. Jedlińsk.

Franciszkowi Witczakowi — szereg., Józefowi Kowalskiemu — szereg., Janowi Bochyńskiemu — szereg — wszyscy z O.S.P. Przytyk.

Uchwałą Zarządu Kieleckiego Okręgu z d. 31.8 1935 r. protokół Nr. 19 przyznano:

Znak za wysługę XXXV lat.

Druhowi Józefowi Bajdorowi — czł. z O.S.P. Raków

Znak za wysługę XXX lat.

D-hom: Feliksowi Żyle — członk., Antoniemu Biernawskiemu — szer., Janowi Musialikowi — czł. wszyscy z O.S.P. Raków.

Znak za wysługę XXV lat.

D-hom: Janowi Liszajowi — czł., Tomaszowi Szwejkowskiemu — prezesowi, Lucjanowi Herbsztrajtowi — nacz., Aleksandrowi Małachowskiemu — dowódcy, Bolesławowi Andryszewskiemu — sierż., Adamowi Kubanowi — toporn., Kacprowi Baranowi — toporn., Marcinowi Gładyszowi — czł., Władysławowi Kierasiowi — czł. — wszyscy z O.S.P. Raków

Franciszkowi Lorkowi — prezesowi — z O.S.P. Ujków Stary.

Znak za wysługę XX lat.

D-hom: Ludwikowi Polaczkowi — z-cy nacz., Janowi Brzozie — toporn., Jakubowi Kowalczykowi — czł., Franciszkowi Kapuścinskiemu — toporn., Janowi Przybyszowi — czł., Janowi Kozłowi toporn., Stanisławowi Rząśnickiemu — sierż. — wszyscy z O.S.P. Raków.

Klemensowi Szynkiewiczowi — prezesowi z O.S.P. Blachownia.

Znak za wysługę XV lat.

D-hom: Franciszkowi Kornobisowi — toporn., Janowi Langnerowi — toporn., Antoniemu Pawełkiewiczowi — toporn., Antoniemu Rząśnickiemu — plut., Szczepanowi Sochackiemu — szereg. wszyscy z O.S.P. Raków.

Stefanowi Mążykiewiczowi — sierż., Janowi Podrygalskiemu, szereg., Stefanowi Adamskiemu — zast. nacz., Stanisławowi Michałowskiemu — oddz. — wszyscy z O.S.P. Ożarów

Znak za wysługę X lat.

D-hom: Wacławowi Chajkowi — d-cy z O.S.P. Wiślica' Sylwestrowi Solińskiemu — szereg. — z O.S.P. Wiślica.

Janowi Siekowi, Stanisławowi Machowce, Zygmuntowi Witkowi — czł. Zarz. z O.S.P. Rozniszew.

Józefowi Potapskiemu — gosp., Stanisławowi Falencie — szereg., Władysławowi Byrdrowi — szereg., Stanisławowi Kowalczykowi — szereg., Stanisławowi Pakule — szereg., Janowi Jaskólskiemu — szereg., Ignacemu Makuch — szereg., Janowi Rokicie — szereg., Józefowi Byrdrowi — szereg., Władysławowi Mazurowi — d-cy oddz., Janowi Byrdrowi — adjut., Franciszkowi Makuchowi — z. nacz., Franciszkowi Bierniasiowi — prezes., Antoniemu Molendzie — nacz., wszyscy z O.S.P. Łagów.

Janowi Mazurowi — szereg., Janowi Czyżowi — szereg., Pawłowi Kraszucie — szereg, Stefanowi Ziemskiemu — gosp., Stefanowi Janusiewiczowi — z. nacz, Stanisławowi Molendzie — nacz, Józefowi Wziętkowi — skarb., Władysławowi Szczepanowskiemu — czł. Zarz., Edmundowi Cesarskiemu — czł. Kom. R., Kazimierzowi Nowakowskiemu — v-prezes., Stanisławowi Targowskiemu — prezes., wszyscy z O.S.P. Policzna.

Antoniemu Zyngierowi — toporn, Władysławowi Markowskiemu — czł., orkies., z O.S.P. Raków.

ZASTRZEŻENIA REDAKCYJNE:

Rękopisy bez podpisu i adresu Autora nie są uwzględniane.
Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.
Rękopisy uważane są jako bezpłatne.
Przedruk artykułów dozwolony jedynie z podaniem źródła.

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumerata „Życia Strażackiego", łącznie z przesyłką wynosi:
rocznie zł. 3.00 — półrocznie zł. 1.60.
Cena pojedyńczego numeru — 30 gr.

CENA OGŁOSZEŃ: strona — 90 zł., 1/2 strony — 45 zł., 1/3 —35 zł, 1/4 strony — 25 zł., 1/8 strony — 15 zł, 1/16 strony — 10 zł.

Wydawca: Zarząd Okręgu Kieleckiego Zw. Straży Pożar. R. P. **Redaktor odpowiedzialny: ALEKSANDER NIEDBALSKI.**

Redakcja—Administracja—Kielce ul. Śniadeckich 15, telefon 15-14, Konto P. K. O. Nr. 63.090

Zakłady Drukarskie Sejmiku Radomskiego i S-ki Radom, Żeromskiego 46. Telef. 18-30.